

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Nog amper Schamper?

Verwikkelingen in Gent's Sociale Raad

Terwijl de kampussen steeds doodser werden, althans zo werd beweerd, en de activiteit steeds meer gekoncentreerd werd bij enkele geprivilegieerden (of afslovers) ontstond een nieuw fenomeen aan de Vlaamse uniëfs: vrije pers. Onafhankelijke studenten die tot nut en vermaak van de studentenpopulatie een blad uitbrengen onder eigen naam. Hier en daar werden stoffelijke overschotten van blaadjes uit de woelige 60-er jaren nieuw leven ingepompt. Davies: eerst en vooral objectieve of zo goed mogelijke informatie brengen, daarnaast een discussieplatform zijn onder leiding van een onafhankelijke redactie van studenten. Veto, quoi. Aan de VUB droomt men bij studiekering vrij onderzoek ook van zo'n initiatief maar de belangstelling brandt er maar op een laag pitje. Aan de RUG lukte het wel met ons zusterblad 'Schamper'. Recente verwikkelingen, noem het politiek gekonkelfoos op studentennivo als je wil, bedreigen echter de autonomie van de redactie... Een verslag ter plaatse.

Links Hans Blok, studentenvertegenwoordiger in de Gentse Sociale Raad (een instelling te vergelijken met onze RvS) en rechts Frank Goetmaeckers, hoofdredacteur van de Gentse tegenhanger van Veto, Schamper. Hans Blok's steun aan Goetmaeckers reaktualisatieplan heeft Schamper niet uit de branding kunnen redden. (foto: GJ)

dossier *Studiebegeleiding* moest door enkele onafhankelijke geïnteresseerden opgesteld worden, zonder veel steun of interesse hoewel dat nu precies een knelpunt is aan de RUG. Het aksent ligt er hoofdzakelijk, zoals bij de kringen overigens, bij dienstverlening en amusement. In feite maakt slechts een beperkt aantal mensen er de dienst uit, o.a. Miguel

Stevens (vroeger vertegenwoordiger dierengeneeskunde, nu voorzitter FK) Stany Ossieer (lid van het dagelijks bestuur, als enige student lid van het vast bureau van de RvB), Peter Daenincx en Fred van Lancker (oudvoorzitter). Het zijn hoofdzakelijk deze mensen die Schamper het licht in de ogen niet gunnen. Het FK deelt subsidies uit aan de kringen volgens

een verdeelsleutel (n.g.l. aantal ingeschreven studenten per kring).

Intriges à volonté

Het politiek konvent stelt als groepering eigenlijk nog minder voor. In feite doet het niet veel meer dan een bepaalde som verdelen onder een aantal erkende verenigingen, iedereen

EN VERDER

Op pagina 9 het eerste deel van het beloofde stripverhaal in Veto. Vrets niet dat je iedere week met zo'n gans bizarre pagina wordt gekonfronteerd, net juist omdat de tekenaar in casu er zich terdege van bewust is dat de eerste pagina zo moeilijk begrijpbaar is dat hij besloten heeft deze pagina in zijn geheel te laten publiceren. De volgende afleveringen zullen slechts een halve pagina beslaan. Maar niet langer getalmd, op p. 9 is je dan: **hart ramakers** — ILSE of de absurde ondergang van een strip. □

evenveel. *Intriges à volonté* dus om zoveel mogelijk verenigingen buiten te houden, kwestie voor de erkenden om zelf meer op te strijken. Vandaar de vraag in de jaarevaluatie of men nu eindelijk eens zou beslissen of NSV erkend werd of niet. Niet dus. Bij het werkgroepenkonvent is er helemaal geen subsidiëeringskriterium. Wie zijn noden overtuigend genoeg weet uit te leggen krijgt geld van beheerder Van Assche, tot de pot op is. Het konvent is het enige dat een begroting eist van een groepering vooraleer iets uit te keren. Besluit: de hele werking si een schitterend voorbeeld van belangvermenging op politiek, persoonlijk en financieel gebied.

Op de jaarlijkse evaluatie werd dan ook besloten heel deze structuur de *heraktualiseren*. Daartoe kwam een commissie bijeen met een waarnemer van Sociale Raad, mensen uit de konventen en de losse verenigingen. Schamper vaardigde zijn hoofdredacteur Frank Goetmaeckers af. Een aantal andere besluiten van deze evaluatie werden opgeschort tot na de heraktualisatiepoging omdat ze dan wellicht overbodig zouden blijken.

Het was Frank Goetmaeckers die het basisvoorstel deed voor een nieuwe structuur. De basisfilosofie was enerzijds een werking gebaseerd op actieve **vervolg op p. 3**

Studentenpolitiek aan de RUG is een ondoorzichtig allegaartje, een vat vol intriges waarover de wildste verhalen de ronde doen. Verhalen die men soms liever niet gepubliceerd ziet, zeker niet als ze op waarheid berusten. De hele studentenwerking wordt in hoofdzaak gesubsidieerd door de sociale sector, die aan de RUG beheerd wordt door de Sociale Raad (SOR in 't vervolg), een orgaan met een duidelijke statutus maar zonder duidelijke bevoegdheden, zonder vast adres en met handen en voeten gebonden aan de Raad van Beheer van de rijksuniversiteit, zoals zal blijken. Binnen de SOR zijn er 7 grote diensten. Eén daarvan draagt de naam *Studentenactiviteiten*. Elk jaar wordt er voor die diensten een jaarverslag opgemaakt, is er een controle van een commissaris en wordt de werking in april geëvalueerd.

Bij de evaluatie van studentenactiviteiten werden verleden jaar een paar ingrijpende beslissingen genomen om de wanstaltige structuur van de studentenwerking te saneren. In de oude structuur waren er vier konventen: het *Fakulteitenkonvent* (dat de fakulteitskringen groepeerde, FK), het *Kultuurkonvent*, het *werkgroepenkonvent* en het *politiek konvent*. Daarnaast een aantal losse groeperingen zoals *Schamper* en een organisatie van vreemde studenten.

De werkelijkheid daarvan was niet erg rooskleurig. Door die structuur was het quasi onmogelijk om met een studentenstandpunt naar buiten te treden. *'De Gentse studenten spreken met 7 stemmen'* merkte Hans Blok, studentenvertegenwoordiger SOR op. In de praktijk blijkt de structuur van het FK zich nogal te lenen voor postjesjagerij, lungeert voor velen als politieke springplank, op zich geen drama, maar door haar loodzware beslissingsstructuur slaagt zij er evenmin in op korte termijn een standpunt te bepalen of een actie te lanceren, en op lange termijn met weloverwogen dossiers voor de dag te komen. Een

Programmawijziging Wis- en Natuurkunde

Zoals elk jaar hebben ook dit jaar vele P.O.C.'s (Permanente onderwijscommissies voorstellen uitgewerkt en voorgelegd aan de fakulteitsraden. Wanneer de fakulteitsraad zich akkoord verklaart, gaat het voorstel naar de Academische Raad en als het ook daar wordt goedgekeurd kan de programmawijziging doorgaan. Ook de fakulteitsraad van de wetenschappen moest zich uitspreken over een aantal programmawijzigingen, o.a. voor natuurkunde en wiskunde.

POC Wiskunde

Zoals u in Veto van 4 november al kon lezen, werd er hard aan het programma gesleuteld in de P.O.C. wiskunde. Men trachtte de informatika-opleiding in te bouwen in het wettelijk kader wiskunde. Wij, studenten, hebben ons daar toen hard tegen verzet, met o.a. 2 algemene vergaderingen, een artikel in Veto en een week rouwen. Ondertussen is er echter veel veranderd. Men is 'teruggekomen' van informatika-opleiding in de wiskunde-opleiding. Men beweerde zelfs dat dit nooit de bedoeling was. De P.O.C. heeft nu een voorstel uitgewerkt tot oprichting van een W4. In de 1ste licentie wiskunde hebben wij de keuze uit 3 opties; W1: zuivere wiskunde, W2: toegepaste wiskunde en W3: wiskunde met natuurkundige inslag. Nu zou er een 4e W5 bijkomen. W4: 'diskrete wiskunde en theoretische informatika'. Hiertoe en ook om de wiskunde-opleiding te aktualiseren moesten er een aantal informatikavakken in de kandidaturen. In eerste instantie leek dit zeer

goed volgens onze vertegenwoordigers. Maar na er een aantal dagen over nagedacht te hebben en andere mensen naar hun mening gepolst te hebben, waren we helemaal niet tereden. Het programma stond echter al op papier en was al naar fakulteitsraad, zodat we zeker geen fundamentele opmerkingen meer konden maken.

POC Natuurkunde

In diezelfde Veto schreven we ook dat in de P.O.C. natuurkunde de besprekingen i.v.m. mogelijke programmawijzigingen, ook met de bedoeling de opleiding te aktualiseren door informatika in te passen in het vakpakket, rustig en doordacht gebeurden. Achteraf blijkt niets minder waar. Elke vergadering werd er een totaal nieuw voorstel uitgewerkt en de laatste vergadering, wanneer iedereen het vergaderen moe was, keurde men unaniem, behalve de studenten, het dan beschikbaar voorstel goed. Niemand durft beweren dat als er nog een vergadering geweest was, dit voorstel weer niet volledig zou herwerkt worden.

Nota aan de leden van de fakulteitsraad

Omdat wij, de studenten van Wina, de manier van werken niet konden aanvaarden en ook niet akkoord konden gaan met de twee voorstellen, richtten wij een nota aan alle leden van de fakulteitsraad. Hiermee wilden wij volgende bezwaren openbaar maken:

Wij vinden het onverantwoord dat dergelijke ingrijpende wijzigingen in één maand tijd volledig uitgewerkt moeten worden. Het is ons inzien onmogelijk om in een dergelijke korte tijd op een rustige, weloverwogen manier alle mogelijkheden, voor- en nadelen en gevolgen van een programmahervorming te beschouwen.

Wij merken op dat in de tweede kandidatuur natuurkunde de studiedruk verhoogd wordt.

Wij zijn het er mee eens dat een inleiding in de informatika, zowel voor wiskundigen als natuurkundigen belangrijk is. Maar wij vinden dat men grondiger moet nadenken over de hoeveelheden, de plaats en de te verwijderen vakken.

Wij klagen de dubbelzinnige houding van een aantal profen wiskunde i.v.m. hun motieven aan.

Wij vinden dat deze wijzigingen beter zouden kaderen in de programmawijzigingen ten gevolge van een aantal emeritaten.

En dan is er de bewuste fakulteitsraad en de 'gewelddige solidariteit' van de studenten scheikunde.

Scheikundigen: 'Onbelangrijk!'

Op Sint-Niklaasdag trekken onze vertegenwoordigers naar fakulteitsraad. Wij hadden de week voordien de studentenvertegenwoordigers van de andere richtingen binnen de fakulteit wetenschappen ingelicht en zij beloofden hun steun. Maar wat gebeurde er dan op fakulteitsraad? Nog voor de programmawijzigingen zouden worden behandeld, verlieten 2 studenten scheikunde de zaal, zij moesten ergens anders naar toe. (De 4de studentenvertegenwoordiger van scheikunde was er zelfs helemaal niet.)

En zo werd het programmavoorstel voor natuurkunde met 20 stemmen voor, 19 tegen en 25 onthoudingen goedgekeurd. Wij betreurden dan ook dat sommige studentenvertegenwoordigers zo lichtzinnig over hun taak heen gaan. Indien die 2 scheikundigen, over de afwijzing zullen we maar zwijgen, gebleven waren en zoals afgesproken mee tegengestemd hadden, was dit programma niet goedge-

keurd. Wat heeft het nog voor zin dat bepaalde vertegenwoordigers serieus werk leveren als de anderen hun voeten aan dit alles vegen? Wij hopen dan ook dat er een hervordering van de studentenzetels komt en dat gemotiveerde studenten zich kandidaat stellen voor deze plaatsen.

Wiskunde teruggestuurd: Wat doen we nu?

Wat het programmavoorstel voor wiskunde betreft hadden we meer geluk. We stonden duidelijk niet alleen. Hier was het resultaat van de stemming: 18 voor, 23 tegen en 21 onthoudingen. Merk op dat er op dat moment maar 8 studenten aanwezig waren en er dus 15 niet-studenten tegengestemd hebben en dus niet alleen de studenten tegen dit voorstel waren. Opvallend is ook het groot aantal afwezigen en onthoudingen. Zijn de professoren dan ook zo weinig geïnteresseerd? Maar hiermee is deze zaak natuurlijk niet afgehandeld. Ook wij vinden dat het programma van wiskunde moet aangepast worden. Daarom onderzoekt onze onderwijswerkgroep de mogelijkheden voor hervormingen, de doelstellingen van de licentiaatsopleiding, de vraag van de industrie en het onderwijs, om zo, rekening houdend met alle randvoorwaarden, een goed programma op te stellen en voor te leggen aan de P.O.C. Wij hebben de voorzitter van de P.O.C. trouwens al gevraagd om samen te werken; hij was echter niet zo enthousiast, spijtig. Wij hopen echter wel dat er een goed programma uit de bus komt, dat dan niet volgend jaar, maar binnen twee jaar ingevoerd kan worden.

Namens de Wina-Onderwijswerkgroep:
Jan Roels
Wina-presses

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen gereserveerd worden op het Veto-sekretariaat. 't Stuc, Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven, verdieping 1, deur 6. Schrijfsels, waarop men geen naam durft te zetten of die niks te maken hebben met de Veto-inhoud, worden verbanen naar de doofpot of de prullenmand. "Naam en adres bij de redactie bekend" is een moeilijk te vinden achterpoortje, onze zachtmoedige schaar is een soms te zoeken inleverpoortje. Dus, als iemand van jullie nu nog zin heeft...

Verhofstadt

Op 24 oktober gaf Guy Verhofstadt voor het LHSV een lezing over 'Staat en maatschappij'. Een week later heb ik als politiek sekretaris van het LHSV een verslag van deze lezing aan de redactie van VETO vergemaakt. Ondertussen heb ik een brief ontvangen van de Heer J.H. Verbanck die namens de VETO-redactie stelt dat dit artikel niet kan gepubliceerd worden gezien dat

- VETO niet bestemd is voor reclame voor politieke verenigingen en haar ideeën

- de VETO-redacteuren de gewoonte hebben zelf partijgebonden manifestaties te verslaan.

Om diverse redenen ga ik met deze manier van werken niet akkoord.

1.) Het verslag was een nauwkeurige en objectieve weergave van de lezing van de PVV-voorzitter. Per definitie bevat een dergelijk artikel reclame voor de eigen winkel.

2.) Indien U geen 'politieke reclame' wenst te publiceren dient U consequent naar dit principe te handelen. VETO staat immers bol van propaganda voor collectivistische ideeën, gepropageerd door extreem linkse verenigingen die bij het studentenpubliek een zeer beperkte aanhang kennen maar door uw redactie over het paard worden getild. Verder kunnen wij nog verwijzen naar een VETO-nummer van een tweetal jaren geleden waarin uitvoerig aandacht werd besteed aan de Doorbraak-actie van de SP. Volgens onze zeer bescheiden mening is de liberale stroming binnen de PVV op zijn minst even belangrijk als de Doorbraak-gedachte.

3.) Het studentenblad kan een forum zijn voor heel wat interessante discussies. Wij herinneren aan de leerrijke gedachtenwisseling die vorig jaar in een VETO-nummer is tot stand gekomen tussen het LHSV enerzijds en uw economisch redacteur anderzijds. Maar de VETO-redactie acht het blijkbaar opportuiner dieper in te gaan op de enggestige en geweldadige confrontatie tussen het MLB en NSV om aldus de onverdraagzaamheid tussen bepaalde studentengroeperingen nog wat aan te dikken.

4.) Als uw redacteuren de gewoonte hebben zelf politieke manifestaties te verslaan, waarom gebeurt dit dan wel voor CDS-, NSV- en KVHV-activiteiten en niet voor een organisatie van het LHSV?

5.) De liberale strekking komt, afgezien van een roddel over onze voorzitter in 'Kreten en Gefluister', zeer zelden aan bod. Nochtans wordt VETO gesubsidieerd met belastinggelden van alle burgers, ook vaders van liberale studenten! Dit gegeven pleit voor meer objectiviteit in uw blad.

Het is duidelijk dat de minste aanleiding voldoende is om het LHSV uit VETO te weren. Het LHSV betreurt dit ten zeerste en heeft heimwee naar de excellente verstandhouding met de hoofdredacteur van vorig jaar. Deze materie zal binnen het LHSV-bestuur uitvoerig besproken worden waarna de gepaste conclusies zullen volgen.

namens het LHSV-bestuur
Marc Vandenberghe
politic secretaris LHSV Leuven

Antwoord van de redactie

Wellicht is uw verslag over de avond met de heer Verhofstadt inderdaad objectief en nauwkeurig. Dat betekent echter niet dat wij als redactie dat verslag moeten opnemen. In het verleden zijn wij in een artikelreeks immers uitvoerig ingegaan op o.a. de 'nieuwe liberale ideeën', en bovendien hielden wij daarover, zoals u zelf toegeeft, een uitgebreide discussie in

deze kolommen verleden jaar. Anderzijds waren er een aantal praktische bezwaren. Wij konden onze lezers nl. geen garantie bieden over de juistheid van de geboden informatie en wij kampten tot voor Kerstmis met een ernstig plaatsgebrek. Wij vonden het dan ook nogal bedenkelijk dat u met veel ijver een reportage over de doorbraakgedachte opspoort, en niet die over Hayek e.a.

Verder lijkt ons de opmerking onder punt 2 gewoon verdachtmakerij. U ontkracht trouwens uw eigen stelling door daarna de verenigingen op te sommen waarover wij geschreven hebben, nl. KVHV, CDS en NSV. Hoe dan ook, wat bij de redactie voorstaat is de juistheid van de geboden informatie, niet de evenredige verdeling daarvan over de verschillende politieke groeperingen. De objectiviteit die u met punt 5 beoogt maakt o.i. elke vorm van pers onmogelijk. Hoe spijtig dat ook is voor de betalende vaders. Trek dus gerust uw konklusies.

Hoogachtend
De redactie

Film

Aan Gaston Lagaffe en Kamiel Lethé, Ik ben dom: ik versta veel in uw artikel niet.

Ik ben dommer: ik versta het artikel niet.

Ik ben nog dommer: waarom schrijft iemand zo'n artikel.

Ik ben nog veel dommer: wat wil je bewijzen, dat '68 achter de rug is, of dat filmcritici betere kaas moeten eten?

Ik ben oliedom: zijn jullie verontwaardigd omdat bij de s.j. in het schoolboekje staat dat je met je handjes boven de lakens moet slapen?

Ik ben olieslijk: rond Kerstdag en Nieuwjaar lopen altijd Disneyfilms, overal te lande met échte romantische liefde met kuise heren en toestanden.
Dag, Luc.

"BB bijt in een peen" is de titel hiervan. Of hoe "Film en moraal" in Veto 12 voor opschudding zorgde, want er is zowaar een lezersbrief gekomen!!

Sabbe

De A.S.R. heeft een open brief aan Vice-Rector Sabbe opgestuurd (Veto nr. 12 p. 2), die ondertekend werd door de kringafgevaardigden in de raden.

De bestuursvergadering van Ekonomika heeft echter gevraagd aan haar afgevaardigden om de brief niet te ondertekenen, wat ze ook niet gedaan hebben.

De motivatie hiervoor is dat Ekonomika niet akkoord gaat met de huidige ASR-structuur zoals ze bestaat en in de brief beschreven wordt. Vooral de scheiding van de A.S.R. in 4 autonome raden wordt door Ekonomika als inefficiënt beschouwd en leidt tot voortdurende conflicten.

Om hieraan te verhelpen werd vorig academiejaar door Ekonomika een alternatieve structuur voorgesteld. De bestuursvergadering beschouwt deze alternatieve structuur nu steeds als beter en wenst dit dan ook duidelijk te stellen.

Ekonomika

Medewerkers aan Veto-13

Wilfried Allaerts, Luc Baltussen, Lieven Boone, Filiep Canfijn, Kris Cosaert, Charles Coster Jean de Béthune, Francis de Groot, Goedele De Keersmaecker, Dirk De Naegel, Dirk De Wit, Bernard Dumoulin, Ekonomika, Polleke Fotozet, Jan Goossenaerts, Noël Herteleer, Jan Heyrman (vergeten vorige keer), Guido Janssens, Rezaul Kabir, LVSU, Marcel Meeus, Bart Ramakers, Dirk Roekaerts, Jan Roels en de Onderwijswerkgroep van WINA, Gemma Smeets, Pieter T'Jonck, Rik Umans, Leo Vander Aa, Jos Vandikelen, Luc Vanheerentals, J.H. Verbanck, Koen Verboven, Wim Verhelst, Ingeborg Verplancke, Jos Vos, VTK en Rob Winters.

I.S.O.L.: an overview

The International Student Organisation of Leuven (I.S.O.L.) established in 1973, is an organisation of foreign students of the Katholieke Universiteit Leuven. It is one of the five councils of A.S.R. The aims of I.S.O.L. are to further the social and cultural contacts among the foreign students at the K.U.L., to provide a center for information and to represent the interests of the foreign students, and also to help the integration between Belgian and foreign students.

Any foreign student of K.U.L. can be a member of I.S.O.L. Facilities for the Belgian students of the K.U.L. are also provided. Belgian members enjoy all the facilities of I.S.O.L., except that of the voting right. They have the status of "associated member".

I.S.O.L. is run by an Executive Committee, which is elected every year by the members. The Executive Committee has six members from different nationalities each of whom has completed at least one year of study at the K.U.L.

The activities of I.S.O.L. include providing information to the students, organising various socio-cultural

and sports events and supporting activities organised by different national groups in Leuven. (Students of some foreign countries have formed their own association) To name some of the activities already arranged this year: the filmshows, one day trip to Paris, and parties can be mentioned. Future activities include organising table tennis tournament, arts exhibition, filmshows, concerts, visits to Cologne Carnival, coal mines, Antwerp harbour, motor vehicle factory, etc.

I.S.O.L. bar is the centre for all activities. The facilities include not only that of drinking, but also side by side those of television, indoor games and three daily newspapers (Dutch, French and English). I.S.O.L. bar can be rented for parties as well as other activities. Anybody can enjoy those facilities. It is possible to meet foreign students of different nationalities in I.S.O.L. bar.

For any information, everybody is welcome to I.S.O.L. office at Vesaliusstraat 34, 3000 Leuven, on all working days from 2 to 5 p.m.

Rezaul Kabir
Secretary

ADVERTENTIE

AUDIO

VERKOOP & SERVICE

Sony - Marantz
Bang & Olufsen
Dual - Sanyo - Akai
Lenco - Grundig
Pioneer - Panasonic
Yamaha - B & W
Revox - Tandberg
enz

Donderdag gesloten

(016) 22 43 64

Diestsestraat 164-168
3000 LEUVEN

VIDEO

VERKOOP & SERVICE

SONY
UMATIC
BETAMAX
PANASONIC
SANYO
BANG & OLUFSEN
GRUNDIG

Donderdag gesloten

ecomag

AUDIO
AV
VIDEO

Publimag

Het ei van Newton

Liefste meter, beste peter. Onder het motto "beter laat dan nooit" schrijf ik, ootmoedig en braaf als altijd, deze postume nieuwjaarsbrief.

Dat jullie de perfectste meter en peter zijn uit de geschiedenis van de familie heb ik reeds genoeg gezegd en voor lofuitingen aan jullie adres verwijs ik dan ook graag naar vorige nieuwjaarsbrieven, zoniet vervel ik in een zinloze herhaling. Een analoge opmerking kan gedaan worden betreffende mijn finansjele situatie.

Waarover ik dan wel wil schrijven, peter en meter? Over 1983, natuurlijk, over wensen en projecties, over dromen en katers, over kansen en doelpunten ...

De zomer moet heet als een bronstige stier zijn. Een Luxemburger moet de Ronde van Frankrijk winnen en een Belg het Euro-

songfestival. De paus moet fulltime bankier worden in plaats van tour-operator. Kreten en Gefluister moet de Staatsprijs voor literatuur krijgen. Freddy Horion moet Mini-Micro-Macro presenteren. Martens 5 moet moeilijkheden met zijn vrouw krijgen omdat zij niet meer weet met welke Martens ze getrouwd is. De spekpater moet een dossier rond Humo publiceren. Juan Lozano moet Liechtensteiner worden en het plaatselijk voetbal naar ongekende toppen leiden. De Bulgaarse president moet door een lid van de Zwitserse wacht neergeknald worden. Koningin Beatrix moet voor onbepaalde tijd in een psychiatrische kliniek opgenomen worden en Claus (Hugo?) moet regent spelen. Manu Ruys moet sterven, Louis De Lentdecker moet hoofdredakteur worden en Henk van der Meyden moet belast worden met het gerechtelijk nieuws in

dezelfde krant. Lutgart Simoens moet een bomvolle Vorst-Nationaal plat krijgen. John Massis moet het wereldrekord patience spelen breken. De winter moet kort als de levensduur van een bepaalde vliegsoort zijn.

Zo, meter en peter, het staat er weer zwart op wit (zou Maurice De Wilde zeggen). Volgend jaar horen we weer van elkaar, ik kruip nu weer in mijn bed om andere vormen van winterslaap uit te testen en ik hoop op een breed gebaar van jullie jegens mij.

In naam van de champagne, de oesters en de warrige geest groet ik jullie.

Jullie petekind,
Newtons ei.

P.S. Mama en papa, Newtons kip en Newtons haan, groeten ook.

vervolg van voorpagina

Nog amper Schamper

'Schamper, het blad van papier' ziet zich bedreigd in zijn autonomie. Of tot wat strubelingen in de studentenwereld leiden kunnen... (Foto: GJ)

studenten en groeperingen, waarbij gestreefd werd naar een absolute representativiteit, en anderzijds een strikte scheiding tussen financiële en politieke besprekingen. Dat had vele redenen. In Gent is er niet werkelijk een overletraditie voor standpuntbepaling tussen studenten. Het verleden had de commissie echter geleerd dat de getrapte vertegenwoordiging van het FK naar de kringen en vice versa niet werkte omdat de voorbereidende teksten moeizaam tot stand kwamen, slechts langzaam besproken raakten in de kringen, en omdat er vervolgens op het FK zelf nog eens zeer lang over gedaan werd om overeenstemming te bereiken. Zo'n standpunt — op zich reeds erg afgezwakt — miste natuurlijk steeds feitelijke de bod. Om die reden werden studentenacties bijna steeds gedragen vanuit zeer snel gevormde "aktiecomités". In Gent is het overigens zeer moeilijk om representativiteit te bereiken langs de kringen om omdat de nodige werking daarvoor er nauwelijks is.

Kommissies & vergadering

Politieke kwesties werden in het vervolg besproken in een grote vergadering voor alle geïnteresseerde aktielevings. Daarnaast werd er per konvint een financiële commissie opgericht. Van alle verenigingen werd een eenvormige begroting geëist, voor welk konvint dan ook. De 4 konvintvoorzitters, gekozen uit de raad van financieel verantwoordelijken plus een studentenbeheerder van de SOR vormden een "raad der wijzen". In deze reaktualisering behield Schamper zijn volledige vrijheid, met dit voorbehoud dat er een aposteriori controle was door de raad der wijzen. Dit is zowat dezelfde positie als die welke Veto inneemt t.o.v. de Stuurgroep van de ASR. Dit houdt in dat de redaktie schrijft wat ze wil, maar dat daarop achteraf terechtwijzingen kunnen volgen indien men niet kan onderschrijven wat de redaktie beweert.

De nieuwe structuur werd in september voorgelegd aan de SOR en werd daar goedgekeurd. Alles moest nu enkel op 8 oktober nog bekrachtigd worden door het vast bureau van de RVB. Officieus hadden de rektor, en regeringscommissaris Van Acker al te kennen gegeven niet onwelwillend te staan tegenover het initiatief. Maar niet iedereen was erg gelukkig met deze toestand. In elk geval het bestuur van het FK niet die hun veroverde posities zagen verloren gaan. Een van hen, Stany Ossieur, is zoals gezegd ook de enige vertegenwoordiger in het vast bureau voor de studenten. Onverwacht kreeg het FK ook steun van de studentenparochie (KUK) en van het vrijzinnig studentengenootschap "t zal wel gaan". Bij monde van Mark van Laeken liet het KUK in een pamflet weten dat zij de studentenwerking goed vond zoals ze was, en dat de gevulde procedure voor een nieuwe structuur iedereen voor voldoende feiten plaatste. Dit pamflet werd door Ossieur op 8 oktober op het vast bureau op tafel gelegd. "Wij kunnen geen rekening houden met teksten die niet in de voorbereiding zitten" oordeelden rektor Cotténié en regeringscommissaris Van Acker. Toch moeten zij

nattigheid gevoeld hebben. Dank zij de aanbevelingen van Ossieur werd het voorstel dan ook naar de studenten teruggespeeld voor een "brede consultatie". Met de huidige structuur onmogelijk te verwezenlijken. "Njet" dus.

Konsternatie

Het duurde enige tijd voor de preciese verslagteksten bij de studenten arriveerden. Maar het was de 9de oktober al duidelijk dat alles bij het oude bleef. "Vanaf nu hebben we enkel de keuze tussen slechte oplossingen en slechte oplossingen" merkte Hans Blok enigszins sarkastisch op. Gevolg: een aantal oude beslissingen van de SOR, opgeschort tot na de heraktualiseringspoging kwamen terug in voege.

Een van die beslissingen trof Schamper. Terwijl in de heraktualisatie Schamper gedefinieerd werd als een onafhankelijk persorgaan, was de teneur van de oude beslissing dat Schamper de emanatie moet zijn van de diens studentenactiviteiten, en dus moet schrijven wat zij wil dat ver verschijnt. Een en ander brengt voor het ogenblik absurde toestanden mee. Zo moet men ondermeer via een affiche-campagne een hoofdredakteur aanwerven, een procedure die zonder meer uniek is in de geschiedenis van de westerse burgerlijke pers.

Deze structuur stamt uit de tijd van RUGNUMMER, de voorloper van Schamper, toen inderdaad de hoofd-

dakteur door de SOR werd gekozen, maar het was dan ook een betaalde functie (men vond nl. niemand die het wou doen). Bovendien was de opzet van Rugnummer volledig anders dan die van Schamper. Het eigenaardige aan deze ingreep is echter dat er op geen enkele wijze een verantwoording voor werd gegeven, en dat men klaarblijkelijk Schamper geen deontologische fout kan aanwijzen. Men kan zich al evenmin baseren op een duidelijke afkeuring van de studenten want een oplage van 5000 (voor het nummer waarin deze toestand aangeklaagd werd zelfs 6000, men moest er vanwege de vraag duizend bijdrukken) meegenomen exemplaren op een populatie van 13.000 studenten is niet niks.

Penibel maar...objektief?

Schamper bevindt zich hiermee in een penibele situatie. Er is geen enkele vorm van beroep mogelijk tegen deze bureaucratische beslissing omdat het blad in de SOR onder de studentenvertegenwoordigers nauwelijks vrienden telt en al de andere beheerders zich voor studentenzaken nauwelijks interesseren. De studenten die in de SOR zetelen zijn immers ook goedgeleide tegenstanders van de nieuwe structuur en voorstanders van hun eigen werking, het FK. Bij de verkiezingen voor de SOR waren er immers nog nauwelijks andere mensen opgekomen door een boycot van VVS. Men zal zich deze keer allicht de moeite niet nemen een brede consultatie te organiseren, het verstrekkend deze ingreep ook is. Het stuittende is echter dat deze boycot gevoerd wordt door mensen die zelf nooit ook maar een poging ondernomen hebben om ernstig mee te werken aan het verstreken van de blijkbare zo nodige objectiviteit door zelf bij Schamper de handen uit de mouwen te steken. Niemand hield hen nochtans tegen. Overigens is een persoon als bv. Stany Ossieur nooit de eerste geweest om via Schamper aan het publiek dat hij vertegenwoordigt duidelijk te maken wat hij daar zo allemaal wel uitricht op de RVB of om te informeren over daar genomen beslissingen. Informatie... Juiste informatie...? Daar gaat het wellicht niet om. Waarom dan wel?

Pieter TJonck
Guido Janssens

NB. Veel is wellicht niet helemaal duidelijk geworden; hoe werkt de vertegenwoordiging naar de overheid aan de RUG, welke beheersstructuren zijn er, wie heeft er de touwtjes in handen, wat leeft er onder de studenten, hoe leeft men in Gent onder de opgelegde besparingsmaatregelen. Meer daarover in een serie die vanaf februari in Veto begint te lopen over "De Vlaamse Unieff".

WERK GROEP UNIVERSITEIT EN MAATSCHAPPIJ

Het antwoord op de vraag: "Wanneer startte de werkgroep Universiteit en Maatschappij?" zal wel altijd een beetje onduidelijk blijven. Dit initiatief groeit immers stapsgewijze in omvang en diepgang en iedere nieuwe stap heeft iets van een start.

In de prille beginfase een paar maanden geleden waren we met een handvol mensen die het erover eens waren dat de universiteiten door de wetenschap die ze ontwikkelen en de plaats die ze innemen in de samenleving medeverantwoordelijk zijn voor een aantal sombere evoluties die onze wereld bedreigen (bepaalingsswedloop, Derde Wereldprobleem, macht van het maatschappelijk apparaat, milieuvorgiftiging, greep van de geldeconomie,...). We vonden het dus nodig op te roepen tot een fundamentele bezinning over de taak van de universiteit. Zowel onderwijs als onderzoek zouden moeten geheroriënteerd worden op het opheffen van bovenvermelde bedreigingen en naar het vervullen van zoveel mogelijk echte behoeften van alle mensen met duidelijke prioriteit voor de armsten en de zwaksten. Dit houdt dus een politieke keuze in die voorafgaat aan de vraag hoe aan onderwijs en onderzoek zal gewerkt worden.

We zochten en vonden dan contact met verschillende bestaande initiatieven die zich min of meer in dit perspectief situeren (Wetenschapswinkel, Werkgroep Zachte Technologie, Coördinatiegroep Vredesinstituut, Polekar, Werkgroep Wetenschap en Samenleving, ATOL, e.a.)

Geïnspireerd door de gedachtenwisseling over de doelstellingen en werkwijze van deze groepen werd een werkmiddel voor de Werkgroep Universiteit en Maatschappij ontworpen. Volgende hoofdkenmerken worden hierin vooropgesteld:

- Er moet gewerkt worden vanuit een duidelijke basisfilosofie, waarover steeds discussie mogelijk moet zijn,
 - De werkgroep dient te functioneren als een interface tussen activiteiten en personen aan de unief en groepen uit de samenleving,
 - De werkgroep moet een blijvende band hebben met de studentenwereld,
 - Er moet interdisciplinair gewerkt worden.
- Op lange termijn zal de werking verlopen via projecten rond zorgvuldig geselecteerde thema's.

Als eerste stappen in deze richting is er gewerkt aan een manifest waarin de basisfilosofie uiteengezet wordt, zijn er voorstellen geformuleerd om een inventarisatie te doen van groepen, personen en materiaal aan onze universiteit waarop we eventueel beroep kunnen doen en zal er kortelings naar buiten getreden worden met een eerste groot "startinitiatief".

D.R.

Voor meer informatie kan men zich wenden tot:
- Dirk Roekaerts, Werkgroep Wetenschap en Samenleving, p.a. Kandidatuurcentrum, Celestijnenlaan 200A, 3030 Heverlee;
- Alfons Van Daele, Universitaire Parochie, p.a. Huttelaan 38, 3030 Heverlee;
- Lambert Swillens, Kringraad-A.S.R., p.a. 't Stuc, E van Evenstraat 2D, 3000 Leuven.

Psychologie terug naar vier jaar?? De struisvogelpolitiek van Coens

Naar aanleiding van het wetsontwerp betreffende de toekenning van de academische graden en het programma van de universitaire examens, begin december ingediend door minister Coens, en naar aanleiding van de daaropvolgende kranteaikelen, wenst de psychologische kring, in vergadering bijeen op 15 december 1982, een aantal bedenkingen en standpunten te formuleren.

Naar Coens zelf beweert, werd dit wetsontwerp ingegeven door de besparingen. Het wetsvoorstel is nochtans nagenoeg identiek aan een wetsontwerp dat in 1978 door de toenmalige minister van onderwijs, Raymakers, werd ingediend. En toen was het niet door besparingen ingegeven. Verder doet minister Coens hier duidelijk aan struisvogelpolitiek: hij verschuift een financieel probleem van zijn departement naar een ander, nl. Tewerkstelling en Arbeid.

Bovendien vragen wij ons af waarom — als het werkelijk om een besparingsmaatregel zou gaan — minister Coens enkel de zogenaamde 'zachte' fakulteiten aanspreekt en niet de 'harde' (want invoerdrijke) fakulteiten zoals rechten, economie,... De besparing zou veel groter zijn.

Wat betreft Coens' voorstel om onze opleiding terug te brengen op vier jaar, moet ons toch het volgende van het hart. Het is absurd een vijfde jaar dat in 1978 werd goedgekeurd en dat in het akademiejaar '84-'85 een eerste maal effectief zal plaatsvinden, nu af te schaffen: we mogen er blijbaar wel naar kijken maar aankomen niet. Bovendien verklaart de Psychologische Kring zich principieel akkoord met het vijfde jaar. Dit betekent echter niet dat wij er onvoorwaardelijk achter staan. Wij onderschrijven het vijfde jaar in zoverre er met deze kwantitatieve uitbreiding een gelijke kwalitatieve verbetering gepaard gaat. De toekomst zal moeten uitwijzen of dit

bereikt zal worden.

Voor velen komt dit studentenstandpunt wellicht nogal vreemd over, zeker als men weet dat de studenten zich in '75 en '78 fel verzet hebben tegen de programmahervorming. Nochtans ging het toen niet om het vijfde jaar als dusdanig maar wel om de wijze waarop het tot stand kwam. Ook toen waren de studenten reeds overtuigd van de waarde van de praktijkgerichte stage in de opleiding, — overtuiging die wij nog steeds onderschrijven.

Zeven volle maanden van het vijfde jaar worden voorbehouden voor de stage. Dit komt zeker ten goede aan onze opleiding. Men kan zich echter wel de vraag stellen of hetzelfde niet haalbaar zou geweest zijn binnen de vierjarige opleiding door deze ook inhoudelijk in vraag te stellen. Wij betreuren het feit dat een dergelijke inhoudelijke vraagstelling destijds niet heeft plaatsgevonden. De Kringvergadering wenst echter de stage van zeven maanden uitdrukkelijk te verdedigen.

Tenslotte wenst de Psychologische Kring erop te wijzen dat het wetsontwerp veel omvattender is dan het hier aangehaalde. Zo stelt Coens de oprichting van een Hoge Raad voor het universitaire onderwijs voor, wenst hij het onderscheid tussen wettelijke en wetenschappelijke graden te laten vallen en beoogt hij de invoering van een creditpuntensysteem; daarenboven wordt de maximale studieduur nauwkeurig vastgelegd. Het wetsontwerp heeft dus voor alle studierichtingen implicaties en niet zoals in de pers werd voorgesteld, enkel voor Psychologie en Pedagogie.

in opdracht van de Kringvergadering,

R.W.

NB. Hoewel de pers het anders voorgesteld heeft, is dit het eerste standpunt dat de Psychologische Kring terzake inneemt.

ADVERTENTIE

LOVANIA HI-FI

A. DUCHESNE Mechelsestraat 38 3000 Leuven
016 22 55 59

OPVERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE 5% KORTING

TEAC, ONKYO, JBL, TENSAI, SANYO

Artistry in Sound

VERDELING VAN DE STUDENTEN AAN DE VLAAMSE UNIVERSITAIRE INSTELLINGEN OVER DE VERSCHILLENDE FAKULTEITEN (tabel 1)

instelling	absolute aantallen		ab. gemid. jaarl. toename	aangroei- indeks	% in tot. univ. stud. popul.		evaluatie
	76-77	80-81			76-77	80-81	
KUL	19 411	21 633	556	111	46,2	46,2	=
RUG	11 972	12 387	102	103	28,5	26,4	-
VUB	4 502	5 351	212	119	10,7	11,4	+
UIA	1 278	1 402	31	110	3,0	3,0	=
RUCA	1 493	1 949	114	131	3,5	4,2	+
UFSIA	2 329	2 704	94	116	5,5	5,8	+
UFSAL	354	569	54	161	0,8	1,2	+
LUC	681	842	40	124	1,6	1,8	+
Totaal	42 020	46 828	1 202		100	100	

VERDELING VAN DE GENERATIEPOPULATIE PER STUDIERICHTING (tabel 3)

	Nederlandstalige instellingen			K.U.Leuven			verhouding	
	1976-77	1980-81	gem. jrl. aangroei	1976-77	1980-81	gem. jrl. aangroei	1976-1977	1980-1981
							1976-1977	1980-1981
Godgeleerdheid	115	120	+ 1	115	120	+ 1	100,0	100,0
Wijsbegeerte & Lett.	1 942	2 204	+ 66	763	868	+ 26	39,3	39,4
Rechtsgelerdheid	1 238	1 458	+ 55	488	551	+ 16	39,4	37,8
Pol. Soc. & Econ. Wet.	598	740	+ 36	194	252	+ 15	32,4	34,1
Toegep. Econ. Wet.	569	864	+ 74	195	288	+ 23	34,4	33,3
Psychol. & Pedagog.	792	931	+ 10	503	459	- 11	63,5	55,2
Humane Wet.	5 254	6 217	+241	2 250	2 538	+ 70	43,0	40,8
Geneeskunde	1 781	1 489	- 73	585	463	- 31	32,8	31,1
Farmaceutische wet.	269	246	- 6	109	110	0	40,5	44,7
Lich. opv. en Kinesith.	607	539	- 17	424	362	- 16	69,9	67,2
Diergeneeskunde	314	273	- 10	7	4	- 1	-	-
Wetenschappen	1 221	1 231	+ 3	477	430	- 12	39,1	34,9
Toegep. Wetensch.	615	588	- 7	295	308	+ 3	48,0	52,4
Landbouwwet.	301	375	+ 19	162	174	+ 3	53,8	46,4
Posit. Wetenschappen	5 108	4 741	- 92	2 059	1 851	- 52	40,3	39,0
TOTAAL	10 362	10 958	+ 149	4 317	4 389	+ 18	41,7	40,1

REGIONALE SPREIDING VAN DE BELGISCHE GENERATIESTUDENTEN (tabel 4)

	Nederlandstalige instellingen			K.U.Leuven			verhouding	
	1976-1977	1980-81	gem. jrl. toename	1976-77	1980-81	gem. jrl. toename	1976-77	1980-81
							1976-77	1980-81
Antwerpen	2 761	2 946	+ 46	1 066	1 030	- 9	38,6	35,0
Brabant	1 968	2 014	+ 12	1 203	1 191	- 3	61,1	59,1
West-Vlaanderen	1 676	1 872	+ 49	746	885	+ 35	44,5	47,3
Oost-Vlaanderen	2 144	2 369	+ 56	341	400	+ 15	15,9	16,9
Limburg	1 203	1 101	- 26	843	732	- 28	70,1	66,5
Overige provincies	14	14	-	7	7	-	50,0	50,0
Buitenland	33	38	+ 1	9	14	+ 1	27,3	36,8
TOTAAL	9 799	10 354	+139	4 215	4 259	+ 11	43,0	41,1

FAKTORGEMIDDELDEN VAN KEUZEMOTIVERINGEN VOOR DE K.U.LEUVEN, PER STUDIERICHTING VAN DE STUDENTEN IN GEWOGEN SCORES (tabel 6)

Studierichting	Faam Katholiceit					Praktisch	Familiaal
	Faam	Katholiceit	Sociaal	Praktisch	Familiaal		
Godsdienstwetenschappen	10,65	13,15	10,28	6,05	6,81		
Rechten	10,62	8,28	11,44	7,93	7,14		
Criminologie	9,51	7,04	10,00	7,00	7,14		
Ekonomie	10,81	7,65	11,10	8,16	8,74		
Toegepaste Econ. Wetenschappen	10,06	7,60	10,76	8,19	8,18		
Sociale Wetenschappen	10,07	7,14	11,12	7,70	7,50		
Psychologie	9,84	7,41	10,23	7,07	7,25		
Pedagogische Wetenschappen	10,36	9,13	10,85	7,27	7,80		
Totaal Menswetenschappen	10,31	8,14	10,82	7,55	7,84		
Geschiedenis	11,01	8,77	9,97	7,35	7,91		
Klassieke Filologie	10,65	8,71	8,43	7,54	7,15		
Romaanse Filologie	9,58	8,72	9,03	7,33	7,36		
Germaanse Filologie	10,47	7,83	10,21	7,40	7,76		
Archeologie en Kunstwetenschappen	9,66	7,65	9,33	7,01	7,41		
Slavistiek, Oriëntalistiek, Wijsbegeerte	8,90	7,75	9,04	6,71	7,88		
Totaal Letteren & Wijsbegeerte	10,25	8,16	9,64	7,28	7,62		
Geneeskunde	10,79	8,51	11,41	8,19	8,74		
Tandheelkunde	10,88	8,01	9,91	8,20	9,24		
Farmacie	10,18	9,03	10,07	7,78	8,91		
Lichamelijke Opvoeding	10,38	8,28	10,15	7,17	8,14		
Motorische Revalidatie	10,96	8,55	10,91	7,06	8,38		
Totaal Medische Wetenschappen	10,64	8,46	10,61	7,77	8,67		
Wis- & Natuurkunde	10,27	8,28	9,63	7,27	7,95		
Scheikunde	10,71	8,42	10,52	8,60	7,12		
Biologie	10,88	8,84	10,90	8,23	8,48		
Geografie/Geologie	10,33	8,87	9,93	8,09	7,84		
Toegepaste Wetenschappen	9,49	7,50	9,93	7,56	8,07		
Landbouwwetenschappen	9,61	7,90	10,48	8,52	8,33		
Totaal Positieve Wetenschappen	9,93	8,02	10,12	7,97	8,07		
ALGEMEEN TOTAAL	10,28	8,19	10,40	7,66	8,05		

BINNENLANDSE EN BUITENLANDSE STUDENTEN AAN DE KUL (tabel 2)

	1ste cyclus	2de cyclus	3de cyclus	afzond. vakken	TOTAAL
	Belgen	9 630	10 437	1 212	205
Vreemde	368	262	492	36	1 158
Totaal	9 998	10 699	1 704	241	22 642

Cijfers om te cijferen, Motiveringen om te motiveren

Een situering van de studentenpopulatie aan de K.U.Leuven binnen de nederlandstalige studentenpopulatie.

Cijfers, enkele symbolen op papier, een poging om een kwantiteit uit te drukken, cijfers, voor velen een vloek, voor anderen een droom, voor nog anderen een afgod (als er maar de juiste eenheid achter staat). Laat ons het varken bij de horens pakken en er alvast mee beginnen.

In 1980-81 volgden in totaal 105 600 studenten hoger onderwijs. Dit was 22% meer dan vijf jaar voordien. Honderd en vijf duizend zeshonderd... echt een getal om te laten voorzinnen door Jos Ghijssels in z'n schurend scharmiertje. Bij nader toezien kunnen we dat getal splitsen in twee delen. Een eerste is dat van de studenten die les volgen in het universitair hoger onderwijs (U.H.O.) en een tweede deel zijn deze van het hoger onderwijs buiten universiteit (H.O.B.U.). De verhouding tussen die twee lag in '80-'81 als volgt:

44,3% in het U.H.O. (=± 44 780)
55,7% in het H.O.B.U.
(=± 58 820)

In beide neemt de studentenpopulatie nog toe, wel valt te merken dat de toename in het H.O.B.U. (+ 32%) groter is dan in het U.H.O. (+ 11%). Deze toename van het U.H.O. wordt steeds geringer, dit door een stabilisatie van haar massale populatie en een nog belangrijker maar toch afnemende toename van haar vrouwelijke populatie. Dit komt door een toenemende oriëntatie naar het H.O.B.U. Bekijken we nu verder een verdeling van de studenten van de Vlaamse universitaire instellingen over de verschillende universiteiten. (zie tabel 1) Wat kunnen we daaruit afleiden?

- Leuven is en blijft de grootste Vlaamse universiteit, toch wat studentenaantallen betreft, en Leuven weet zijn positie te behouden door dezelfde aangroeiindex te hebben als de totale Vlaamse U.H.O. studentenpopulatie. - De kleinere instellingen kennen een toenemend succes.

- De positie van de RUG verzwakt terwijl de VUB zijn positie ietske verstevigt.

Als we nu de verdeling van de studenten binnen onze eigen universiteit bekijken vinden we de cijfers uit tabel 2. (Let wel, dit zijn cijfers van het academiejaar '81-'82, toen studeerden aan de K.U.Leuven 22 642 mensen).

Wat opvallend is, is dat het aantal Belgen in de 2de cyclus duidelijk groter is dan het aantal in de eerste cyclus. Dit zou kunnen wijzen op een veroudering van de studentenpopulatie van de K.U.Leuven, doch bij nader toezien wordt dat verschil geschapen doordat er tussen de 1ste en de 2de cyclus een belangrijke rekrutering is van studenten vanuit de kandidatuursentra. Denken we vooral aan het aandeel van de KULAK.

Interessant is ook de verdeling van de generatie studenten over de ver-

schillende fakulteiten. Een generatie-student is een student die voor de eerste maal een inschrijving neemt aan een universitaire instelling. We zien een toenemende oriëntatie van generatiestudenten naar de humane wetenschappen. Vooral de toegepaste economische wetenschappen, wijsbegeerte & letteren en rechtsgelerdheid zijn belangrijke aantrekkingspolen. De positieve wetenschappen gaan er globaal op achteruit. Aan de K.U.Leuven ontsnappen enkel de toegepaste wetenschappen en de landbouwwetenschappen aan deze negatieve trend. (zie tabel 3)

Vanwaar ergens uit Vlaanderen komen nu de generatiestudenten van de K.U.Leuven? Tabel 4 geeft ons daarvan een beeld. We merken daarin dat de K.U.Leuven enkel haar aantal generatiestudenten op peil kan houden door een toenemende doorstrooming uit West- en Oost-Vlaanderen. Voor de overige provincies, vooral Limburg, geeft de gemiddelde jaarlijkse doorstrooming een negatief beeld. Dit is misschien in verband te brengen met het toenemende succes van de kleinere regionale instellingen.

Een leukere vraag is nu waarom studenten kiezen voor de K.U.Leuven. Daarvoor werd door de Dienst voor Studieadvies een onderzoek uitgevoerd in 1980-81, een onderzoek dat een peiling moest zijn naar de keuzemotivering. Er werd in '80-'81 een enquête georganiseerd over alle 1ste jaarsstudenten. De gegevens werden verwerkt en men kwam alweer tot cijfers. (zie tabel 5)

We merken dat de sociale motivatie en de faam een redelijk belangrijke invloed heeft op de keuze voor de K.U.Leuven.

Als men die enquête bekeek en verwerkte volgens geslacht, dan werd er geen grote differentiatie gevonden, behalve voor de faktor katholiceit. Meisjes zijn iets meer aangetrokken door het katholieke karakter van de K.U.Leuven dan hun mannelijke collega's. Worden deze factoren nu bekeken vanuit de verschillende studierichtingen, dan verkrijgt men de cijfers uit tabel 6.

Voor alle vier de studiegroepen zien we dat het laagste faktorgemiddelde te noteren valt bij de praktische overwegingen. Menswetenschappen en positieve wetenschappen hebben het hoogste gemiddelde voor de faktor sociale motivatie terwijl de faam van de K.U.Leuven het meeste aantrekking vindt bij Letteren & Wijsbegeerte en medische wetenschappen.

Tot zover enkele beschouwingen omtrent de Leuvense studentenpopulatie. Misschien waren er wat veel cijfers, maar cijfers zeggen soms eens meer dan ellenlange zinnen.

Lieven Boone
stvw. Ac. Raad

Bronnen:

- Dossier Academische Raad nr. 149;
- Onze Alma Mater 36e jg. (1982) nr. 3
- Dr. J. Hoornaert en lic. A. Van Wijck, Keuzemotivering aan de K.U.Leuven. Een onderzoek bij eerstejaarsstudenten.

RELATIEVE INVLOED VAN FAKTOREN VAN KEUZEMOTIVERING VOOR DE K.U.LEUVEN (tabel 5)

factoren	invloed			
	sterk	matig	gering	geen
Faam	13,7	22,3	20,7	43,2
Katholiceit	6,4	13,1	19,4	61,3
Sociale motivatie	11,6	23,4	27,1	37,9
Praktische overwegingen	11,9	6,6	8,8	74,3
Familiale redenen	8,0	11,6	14,6	65,8

Zalenprobleem opgelost?

De vergadering van RVS (Raad van Studenten-voorzieningen) 17/12/82 begon waar ze vorige keer onbeslist was geëindigd: het protest van de studentendelegatie tegen het weigeren van vice rektor Sabbe om zalen toe te kennen aan bepaalde studentenverenigingen. Wat vorige keer al gedacht werd, nl. dat Onkruid slechts een precedent zou zijn om ook andere verenigingen om politieke redenen zalen te weigeren, blijkt ondertussen reeds bewaarheid. De eerste om het rijtje aan te vullen is Katechetika (Fakulteitskring Godsdienstwetenschappen). Deze werd eenmaal geweigerd omdat de datum samenviel met een geplande meeting van Onkruid. M.a.w. Katechetika mag zomaar niet uitnodigen wie ze willen... De tweede is S.J.W. (Socialistische Jonge Wacht). Onmiddellijk nadat deze een aanvraag deden komt er een telefoon van het vice-rektor naar de A.S.R.: "Kennen jullie S.J.W., wie komt daar spreken, voor hoeveel mensen, enz..." Nonkelte B.O.B. zou het niet beter doen!

Bij dit alles dient men zeer goed voor ogen te houden dat deze moeilijkheden nieuw zijn. De laatste decennia werd er rond zalentoewijzing nooit moeilijk gedaan. Wie vroeg die kreeg. Onder

ASR, de kringen en de studentenverenigingen een zaal toegewezen wordt voor het organiseren van een activiteit. De Raad dringt erop aan dat weigeringen normaal slechts zouden gebeuren om technische redenen. Indien er andere redenen zouden zijn, wordt overleg met de ASR voorgesteld. De deelname aan activiteiten mag evenwel niet met geweld worden verhinderd."

Het zal ons nu benieuwen of Sabbe met dit standpunt van een officieel orgaan zal rekening houden. Anders zou dit wel eens een zaak met een zeer lang startje kunnen worden. Ter informatie: in de RVS zitten 5 profen, 5 personeelsleden, en 5 studenten. De laatste zijn sociaal afgevaardigden, verkozen én in hun kring, én op de algemene vergadering van Sociale Raad.

Begroting '83

De RVS verdeelt de toelagen voor huisvesting, alma's, medisch centrum, psychorepapeutisch centrum, studieadvies, sociale dienst, jobdienst, juridische dienst, studentenactiviteiten (ASR + vrije verenigingen door de ASR erkend, Universitaire Parochie en UCLOS). De begrotingsronde '83 lijkt wel minder pijnlijk te worden dan vorig jaar, waar men na veel geruzie is overgegaan tot prijsstijgingen in de alma, remgeld in het medisch centrum, huurprijsverhoging in de residenties. Dit, en ook het feit dat men door meer ingeschreven studenten in een hogere betoelagingscijfer valt voor de staat, maakt de discussie zoals gezegd minder pijnlijk, maar nog niet ideaal. Een prijsdaling hoeven jullie dan ook nog niet onmiddellijk te verwachten, alho-

king. Misschien daardoor dat men het niet zo'n goed idee vindt van de prijzen terug in januari op te slaan? De individuele dienstverlening blijkt voor dit jaar ook niet direct zo'n moeilijkheid, maar hierover hoor je in een volgend Veto-nummer nog meer.

A.S.R.

A.S.R. kreeg uiteindelijk ook 7,5% indexering, alhoewel we meer vroegen. Deels omwille van een onberekenbare kostenstijging van Veto, deels omwille van een verzekering voor iedereen die op het Stuc wel eens iets doet. De meeraanvraag boven 7,5% had dus niets te maken met werkingsuitbreiding. Niet toekennen daarentegen zou inkrimpen betekenen, gezien beide zaken onmisbaar zijn.

Zeer merkwaardig is het om te horen waarop men zich beroept om deze meeraanvraag niet te moeten toekennen: "Kan er niet bespaard worden op Veto?" Twee jaar geleden "stond de ASR te ver van de studenten". O.a. om hieraan te verhelpen is Veto er grondig anders uit gaan zien. Zowel verschijningsfrequentie, oplage en vorm werden verhoogd zonder dat het de studenten iets kost. Informatie moet voor iedereen verkrijgbaar zijn, enz.

Nu willen besparen op Veto zal tot gevolg hebben dat de A.S.R. minder bekend zal raken, wat dan een argument zal zijn om de toelagen aan ASR te verminderen. Sabbe stelde zelfs voor om ASR voor '83 al niet meer te indexeren! Dom is hij niet, onze vice-rektor, alleen te ver vóór op zijn tijd.

Tweede oorzaak van de meeraanvraag: de verzekering, grotendeels bestemd voor Kultuurraad. Kultuurraad dus. Interessant om te weten wat hier zoal over gedacht wordt, dat wel: "Het gaat te goed met Kultuurraad, ze programmeren te veel, ze hebben een pilootfunctie, ze trekken zelfs volk aan van buiten de universiteit en er schijnt een assistent te zijn die altijd aan studententarief kan binnenglijpen. **Konklusie: Kan de Sociale Sektor zolets nog wel betoelagen?"** Ons antwoord: moet de sociale sektor dan alleen klungelwerk betoelagen? Bovendien lees je in het artikel "Sluit 't Stuc op 1 februari?" (Veto nr. 19) dat het allemaal nu zo goed gaat met kultuurraad, alhoewel dit ook niet de essentie is. De vraag die je uiteindelijk moet stellen is: is er een cultuurwerking voor studenten nodig en zo ja, volstaat het dan met wat de universiteit zelf op dat vlak voorziet? In kristijd willen inbinden op cultuur, wat op de RVS evenwel (nog) niet gebeurt, is zeggen dat cultuur eigenlijk niet zo belangrijk is, is niets anders dan geld boven humane mensen stellen, of mensen louter aanzien als machines die eten en werken. In deze gedachten-gang kan je natuurlijk ook nog wel een beetje cultuur gebruiken, al was het maar om te laten bezingen hoe mooi het leven wel is, en hoeveel beter het in de hemel nog zal zijn. (Waarmee we niet bedoelen dat cultuur altijd politiserend zou zijn.)

Dit is evenwel niet wat Kultuurraad doet! Kultuurraad biedt de studenten de gelegenheid zich op allerlei vlakken te ontplooiën, wat van het kunstpatrimonium van de universiteit niet kan gezegd worden. En zoets kost nu eenmaal veel geld. Dit laatste hebben wij ook niet gewild. Noël Herteleer

UNIVERSITAIRE VREDESDAGEN TE LEUVEN

Welk is de specifieke rol die een universiteit kan en moet spelen in de publieke discussies over en akties voor ontwapening en vrede? Niet vanuit de bekommernis dat er ook iets aan de universiteit moet gebeuren, maar wel vanuit de vraag welke de aanbreng kan zijn vanuit de specifieke taken van de universiteit: onderwijs, wetenschappelijk onderzoek, en — waarom niet — een stuk moreel geweten van de samenleving.

Na een oproep door de speciale UNO-zitting over Ontwapening in 1978 om een begin te maken met het ontwikkelen van programma's voor opvoeding tot vrede en ontwapening op alle niveaus, werd in 1978 het initiatief van een Universitaire vredesdag gelanceerd in twee Belgische universiteiten, de UCL en de ULB. 1 maart werd uitgeroepen tot Universitaire Vredesdag, een dag van studie en bezinning over vrede en ontwapening voor de universitaire gemeenschap. De datum werd gekozen omwille van de symbolische betekenis. Op deze dag, Bikini-dag, worden de slachtoffers herdacht van de radioaktieve neerslag van de eerste waterstofbomtest op de Bikini-atoll in 1945. In Japan werd de dag het symbool van de hoop op overleving van de mensheid.

Sindsdien kreeg het initiatief reeds de steun van talrijke internationale vredesorganisaties.

Sinds 1987 werden elk jaar, maar niet steeds in alle Belgische universiteiten, activiteiten georganiseerd waarin reeds vele aspecten van de vredesproblematiek aan bod kwamen. Ook in een aantal buitenlandse universiteiten (o.a. in de USA, USSR en Nederland) worden er vredesdagen georganiseerd.

Vorig jaar was er in Leuven voor het eerst een opsplitsing van de activiteiten per fakulteit. In acht fakulteiten en instituten werden er themalessen gegeven over vrede en aanverwante thema's vanuit de specifieke belangstelling in de fakulteiten. Centraal werd er een vredesmaaltijd, een debat over de Belgische wapenhandel en een avond over de alternatieve veiligheidsmodellen voor Europa met Johan Galtung, georganiseerd.

Als stimulans tot bezinning, wetenschappelijke en daadwerkelijke inzet voor de vrede enerzijds, en tot de oprichting van een Vredesinstituut te Leuven anderzijds worden er ook dit jaar in de verschillende fakulteiten alternatieve lessen georganiseerd. Het vredesinstituut zal de activiteiten voor de vrede moeten stimuleren, bundelen en enten op de reële vredesproblemen. Het is ook de bedoeling achteraf een publikatie te verzorgen met verslagen van de referaten en discussies die gehouden zijn in de fakulteiten. Dit alles gebeurt doorgaans op initiatief van en door profen, assistenten en studenten van de fakulteit. Momenteel is men reeds bezig (of klaar) met projecten in een tiental fakulteiten.

Daarnaast komt, in het kader van de centrale activiteiten, Bernard Benson om 2 maart in de Grote Aula spreken. Op 1 maart komt er een sobere vredesmaaltijd (vrede en ontwikkeling) en zullen we proberen te zorgen voor allerlei animatie. Wellicht komt er ook een culturele avondactiviteit.

Voor de organisatie van dit alles zijn nog steeds medewerkers welkom. Diegene die willen meewerken aan het organiseren van de alternatieve lessen, of geïnteresseerd zijn in een opvolging van de vredesactiviteit kunnen contact opnemen met:

Psychologie	Hans De Witte	Tiensestr. 102, kamer 02.27
Pedagogie	Nadine Van Colen	Groenveldln. 1, blok 3/2, Heverlee
Germ. en W&L	Jo Nachtergale	Dagobertstraat 27
Gesch. en W&L	Mark Lamot	Maria Theresiastr. 25
Katechetika	Pol Van de Vel	Naamsestraat 63
Pol & Soc	Ludo Mariën	Geldenaaksevest 90
Economie	Dirk Terweduwe	Vesaliusstraat 49
Medica	Johan de Dijn	Tervuursestraat 84
Farmaceutica	Frank Van Maele	Weldadigheidsstraat 18
VRG	Wim Eraly	Brabaconnestraat 47
Merkator	Gerrit Rauws	Redingestr. 16b, tel. 23 1254
Landbouw	Peter Breugelmans	Groenveldln. 1, blok 2/2, Heverlee
VTK	Saj Falconini	Groenveldln. 1, blok 5/0, Heverlee
Wina	Myriam Monteyne	Groenveldln. 1, blok 3/0, Heverlee

Als je studierichting hierboven niet vermeld is of als alles reeds georganiseerd is in je fakulteit of als je je meer interesseert voor de animatie in de Alma's of voor de inhoudelijke voorbereiding van de avond met Benson en de andere centrale activiteiten, kan je contact opnemen met:

Luc de Munck, Centrum voor Vredesonderzoek, Van Evenstraat 2B, tel. 22 84 44.
Jan Goussenaerts, coördinator, Weldadigheidsstraat 26

RESULTAAT VOOR ASR-BEGROTING

Doordat Kultuurraad van het Buro Akademische Raad van 7/12/82 een toelage kreeg van 280 000 fr., werd de ASR-aanvraag voor betoelaging bij de RVS (zie Veto 9) teruggebracht op 10 588 277 fr. De RVS kende echter 10 250 000 toe, d.i. 338 277 fr. minder. De RVS besliste echter ook een deel van de ISOL-toelage (160 000 fr) ten laste te laten vallen van Home Vesalius (het gebouw waarin ISOL is gehuisvest), zodat het uiteindelijk ASR-begrotings-tekort nog 178 277 fr. bedroeg.

Volgens een vroeger overeengekomen akkoord, paste de ASR-stuurgroep van 3 januari j. een procentuele besparing toe op volgende onderdelen met bijhorend resultaat:

- toelagen aan de raden:

ISOL: de oorspronkelijke 300 000 - 160 000 = 140 000 wordt teruggebracht tot 135 895 fr; de Kringraad-toelage gaat van 622 900 naar 604 635 fr; de oorspronkelijke Kultuurraadtoelage van 1 833 378 - 280 000 = 1 553 378 komt op 1 507 830 fr; Sociale Raad gaat van 743 650 naar 721 845; Sportraad van 763 500 naar 741 113 fr.

- werkingsgelden ASR-sekretariaat (d.i. alle begrotingsuitgaven min toelagen aan de raden, Veto, F.K.K. en personeelskosten: 1 856 580 wordt 1 802 142 fr.

- De toelage aan de erkende vrije verenigingen gaat van 400 000 naar 388 271 fr.

Op de toelagen voor Veto en de personeelskosten werd niet bespaard omdat deze begrotingen een loutere berekening inhouden van effectieve werkingkosten.

Marcel Meeus

het motto dat in de zalen van de universiteit opvattingen van elke strekking aan bod mochten komen.

Doch in oktober '82 werd Sabbe vice-rektor en de moeilijkheden begonnen. Met alle mogelijke middelen drijft hij zijn wil door. Studenten die bij hem komen om over de zaak te praten wijst hij buiten met het argument dat hij ze niet uitgenodigd heeft, A.S.R. kent hij niet, hij wil met Kringraad praten, en als Kringraad dan gaat praten is hij 's anderendaags al vergeten wat er gezegd is, enz...

Op de RVS nu stelde Sabbe zelfs voor om een motie van de studenten over de zalentoewijzing slechts te laten stemmen met buitengewone meerderheid... omdat het zo belangrijk is! De RVS zelf, uitgezonderd Sabbe, bleek echter de mening toegedaan dat men belangrijke zaken best niet eenzijdig, à la Sabbe, afbreekt. Hier een stemming met buitengewone meerderheid over houden zou op niets anders neerkomen dan een goedkeuren van dergelijke grillen.

Wel werd uiteindelijk de volgende motie, met gewone meerderheid, goedgekeurd: "De Raad voor Studenten-voorzieningen is van oordeel dat de

wel deze het onderwijs wel een stuk democratischer zou kunnen maken. Trouwens, het behoort zelfs tot de doelstelling van studentenvoorzieningen "een bijdrage te leveren tot de verdere democratisering van het onderwijs" dixit Jan Bauwens in zijn toelichtingsnota bij de begroting '83.

Konkreet voorziet men in '83 voor alle posten een indeksaanpassing van 7,5% (voor alma 17%) Wel dient er opgemerkt te worden dat de toelagen voor UCLOS (Universitair Centrum voor Lichamelijke Opleiding en Sport, niet te verwarren met Sportraad) voorlopig geblokkeerd zijn. Herhaaldelijk werd o.a. vanuit RVS aangedrongen bij UCLOS om een overzicht te geven van hun activiteiten en exploitaties. Daar hier tot nu toe niet het gewenste gevolg is aan gegeven de volledige RVS akkoord om zolang we niets weten niets te geven.

Wat Alma betreft, neemt de verhoogde toelage wel niet de kans weg dat de prijzen in de loop van het jaar toch nog zullen opslaan. Welke de houding van de studentendelegatie is tegenover prijsstijgingen werd vorig jaar ten overvloede in Veto beschreven, zeker ten tijde van de betaalsta-

ELPEE GRAMMOFOONPLATEN

ook tweedehands elpees (aankoop en verkoop)

posters ~ songbooks ~ cassettes

t ~ shirts ~ fantasiejuwelen ~ badges

TIENSESTR. 35 LEUVEN

ADVERTENTIE

Vraag blijft natuurlijk wat '83 brengen zal...

Wie kent er nu Bill Bruford?

Heel lang geleden heb ik eens voor Veto een erg beknopte introductie geschreven op het muzikale werk van Keith Jarrett, Terje Rypdal, Pat Metheny en andere ECM-jazzers. Ik heb toen ook beloofd om vroeg of laat nog meer "Hedendaagse kamermuziek voor rockfans" onder de loupe te nemen, want ik dacht dat Wether Report, Brand X, Pierre Moerlen's Gong, National Health en Bill Bruford absoluut ook nog voorgesteld moesten worden aan al wie zich interesseert voor eigentijdse instrumentale muziek. Maar nu ik eindelijk mijn behoefte kan nakomen, zakt de moed me een beetje in de schoenen. Al die artiesten waarover ik het nog wil hebben spelen namelijk in een stijl die door etikettenplakkers wel eens jazzrock genoemd wordt. En ik voel me lang niet erudiet genoeg om een lekker technisch verantwoord artikel ineen te knutselen over jazzrock. Als je over gewone rock schrijft, heb je het als journalist niet zo moeilijk. Je plaatbespreking geeft al een heel goede indruk als je alleen maar vertelt over de ups en downs in de carrière van de artiest wiens werk je recenseert, over de hoesfoto van z'n laatste elpee, over zijn (of haar) songteksten en over de hitgevoeligheid van desbetreffende produkten.

De rockrecencent kan de muzikale kant van zijn bespreking beperken tot uittalingen in de zin van "Rape the rabbit" speelt ie gitaar alsof zijn leven ervan afhangt; in "Deadly Fog" zorgt de string synthesizer voor een beklommende, misterieuze sfeer; of heel de groep slaat op hol in "Sprudelknudel" — je hoort het zweet uit de boksen beuken! Maar van een jazzkritikus worden totaal andere dingen verwacht. Als de jazzkritikus iets schrijft, liggen immers alle jazzfans op de loer, en die halen hun hartje op aan geleerde uiteenzettingen over dissonanten, contrapunten, synkope en andere eigenaardigheden. Het is dus niet zo moeilijk te begrijpen dat ik het benauwd heb; ik heb van al die slimmigheid geen kaas gegeten!

Gelukkig schiet me nu echter iets te binnen. Vijfennegentig procent van de mensen voor wie ik schrijf zullen, net als ik, een broertje dood hebben aan een verantwoord maar overtechnisch artikel! Voor wie al tot de jazzrock bekeerde is hoeft ik niet te schrijven. Ik kan dus van wal steken met een beknopte introductie van Bill Bruford in klare taal, en ik hoop dat ik de gespecialiseerde toon van bepaalde (gelukkig zeer zeldzame) saaic Veto-artikels kan vermijden. Of er dan ooit nog iets terecht zal komen van de tekst van Weather Report, Brand X en al die anderen, zien we later wel.

□ □ □

Bill Bruford is een engelse drummer die voor het eerst bekendheid verwierf

als lid van de nu zo gehoorde rockformatie Yes. Over de nogal pompeuze symfonische rock van Yes mag iedereen wel denken wat hij wil, maar de Bach-imitaties van hun organist Rick Wakeman en onder het ijle gezang van Jon Anderson af en toe ook iets aardigs te horen is. Gitarist Steve Howe steekt bijvoorbeeld nu en dan wat vuurwerk af wanneer hij es met zijn vingertjes tussen de snaren verstrikt is geraakt, en natuurlijk doet Bill Bruford voor hem niet onder, want hij is de held van dit verhaal. In composities als "Heart of the Sunrise" (1971) en "Close to the edge" is de oer-Bruford al te horen. Bij al de overspannen crescendo's en het elektronisch geweld van zijn collega's houdt Bill de teugel strak. Hij drumt uiterst rationeel, en met mathematische precisie. Goetdroog klinkt zijn slag. In tegenstelling tot andere rock-drummers houdt Bill Bruford zich niet bezig met het vastleggen van een "onweerstaanbare" beat, of met uitspattingen op de cymbalen. Zijn manier van drummen klinkt opvallend sober en staccato, zodat iedere versiering als een weldaad overkomt. Maar de ritmes die Bill aankan zijn dan ook "assez compliqués"!

King Crimson

Aan het eind van 1972, wanneer Yes net een topatraktie geworden is, verlaat Bruford de groep, en sluit hij zich aan bij de artistiek veel meer geloofwaardige formatie King Crimson. De samenwerking met gitarist Robert Fripp, bassist John Wetton en percussionist Jamie Muir blijkt erg vruchtbaar, en resulteert in grensverleggende avant-garde rockelpees als "Lark's tongues in aspic" en "USA". Waardoor is de "ouwe" King Crimson nu zo uniek in de rockwereld? Echt sensationeel kan je hun platen niet noemen, want de zucht tot experimenteren veroorzaakt dikwijls een gebrek aan gevoel en aan inhoud. Maar King Crimson is ongetwijfeld groots in het vormenspel: de vier heren kunnen zowel melanchonische 'ballads' aan, als keiharde instrumentale rock (zoals Fripp die verder ontwikkelde op zijn befaamde "Exposure"-elpee), als virtuose jazzy solo's en geïmproviseerde geluidscollages.

Voor al de groepsimprovisatie triomfeert King Crimson, zoals duidelijk wordt aangetoond door de L.P. "Starless and Bible Black". Wanneer de een of andere ambitieuze rockgroep zich al es aan improvisatie durft te wagen, speelt de ritmesektie gewoon een zich eindeloos herhalend akkoordenschema'tje, en kan de solist (gitaar, blazer, klavier) zich uitleven. Bij King Crimson heeft de improvisatie daarentegen het "free for all"-karakter van de moderne jazz. Er worden een paar minimale afspraken

gemaakt, de diverse groepsleden gaan achter hun mikrofoons zitten, ze beginnen er op los te fantaseren, en de luisteraar krijgt iets leuk te horen. In de eerste helft van de zeventiger jaren speelt King Crimson vast en zeker "hedendaagse kamermuziek voor rock-fans", maar in 1974 ontbint Robert Fripp de groep voor een tijdsduur van meer dan zes lange jaren!

In 1981 wordt King Crimson weer opgericht, en Bruford is er weer bij. De groep leeft thans nog steeds, en maakt platen die best wel interessant genoemd mogen worden — vooral omwille van de nieuwe instrumentale composities. Maar zo 'nieuw' is in 1973 is de groep helemaal niet meer, vooral doordat de huidige ritmegeraar en zanger Adrian Belew voor de songs die hij schrijft teveel leentjebuur speelt bij de Talking Heads. Het (voorlopige) artistieke hoogtepunt van Bill Bruford ligt dan ook in het jaar 1977, met zijn soloplaat "Feels good to me".

Feestelijk

Tussen '74 en '81 werkte Bruford als sessiemuzikant en speelde hij voor redelijk korte periodes bij o.a. Genesis, Gong, Roy Harper en U.K. Hij had nochtans, als drummer van King Crimson, heel wat bijgeleerd, en hij stak al zijn nieuwe technische verworvenheden in zijn eerste soloplaat, waarvoor hij in de studio kroop met keyboardsman Dave Stewart, bassist Jeff Berlin en sologitarist Allan Holdsworth. "Feels good to me" is voor mij eigenlijk de direkte aanleiding geweest om dit artikel te schrijven. Na vijf jaar staat de plaat nog altijd als een huis; alleen al de o zo heldere manier waarop hij is opgenomen verdient een pluiem.

Op "Feels good to me" spelen de vier hierboven vernoemde heren perfect georchestreerde jazzrock. Bill Bruford heeft zijn gechronometreerde stijl (eerder "rattelen" dan "donderen") ongelooflijk verrijnd; Allan Holdsworth eist het meest als soloïst de aandacht op door pijlsnel heen en weer te glijden over allerlei toonladders; Dave Stewart dringt zichzelf weinig op de voorgond maar begeleidt voortdurend met de juiste doseringen synthesizer, orgel en piano; en Jeff Berlin schudt met gemak de allermeest moeilijke baslijntjes uit zijn mouw. Verassend is wel dat Bill Bruford zich ook op xylofoon beluisteren laat en dat hij voor het eerst in zijn carrière ("zomaar" verscheidene onvergetelijke melodietjes heeft geschreven. Iedereen die vooroordelen koestert tegen jazzrock of "fusion" zou ik dringend aanraden "Feels good to me" te beluisteren. De plaat is echt de moeite waard omdat hij ook zijn gevoelige kanten heeft. Een bijzondere zwoele, "After-hours"-sfeer wordt eraan toe-

Kunst en cultuur

OP 5 OKTOBER jongstleden waren er precies tien jaar verstreken sinds de in de liefde teleurgestelde dandy Erwin Charles David Garden een einde aan zijn leven maakte. Dat zegt de meeste lezers van dit blad waarschijnlijk niets, maar misschien zullen enkelen weten dat Garden, die stierf op tweeëntwintigjarige leeftijd, een rijke schat naliet aan romantische geschriften. Uit die schat 'distilleerde' de Nederlandse auteur Joyce & Co (pseudoniem voor Geerten Maria Geijssing) een boek dat Erwin heet en al sinds '74 verkrijgbaar is.

'Erwin' is een heerlijk elitair boek, dat verhaalt van het genot en het lijden van een rijke, jonge, gekultiveerde eeste. Gedurende meer dan vierhonderd bladzijden haalt Garden herinneringen op aan zijn jeugd en zijn

Grote Liefde, en geeft hij heel wat beschouwingen ten beste over kunst en literatuur. Hij komt daarbij naar voren als een raschte bohémien, maar niet als een van het soort dat een paar avonden per week cafés afschuimt, dat op ieder gewenst moment Jotie 't Hooft kan citeren, of dat zichzelf biezonder vindt omdat het alle elpees van Public Image Limited uit het hoofd kent. Nee, Erwin Garden heeft tijdens zijn korte maar schitterende leven altijd geprobeerd om het renaissance-ideaal van de *Uomo Universale* te bereiken. Al van kindsbeen af voelde hij zich hoog verheven boven het Grauw, boven de massa met haar ordinare bezigheden. Zoals het in meer glorieuze tijden iedere begaafde en welgestelde jongeling betaamde, gaf Erwin zich vanaf zijn puberteit over aan de vervolmaking van geest en lichaam, meestal gesteund en begeleid door zijn trouwe vriend Mick.

Erwin las de Klassieken (vooral de auteurs uit het fin-de-siècle en de schrijvers uit de Oudheid schijnen zijn voorkeur te hebben weggedragen — maar dan niet de zeurpieten die op onze scholen worden bestudeerd!), hij leerde viool en orgel spelen, hij werd een kenner van renaissancekunst, hij oefende zich in alle edele sporten en hij reisde Europa af. De eruditie die hij ontwikkelde bleek ontzaglijk; in de roman geeft hij zijn mening ten beste over de meest uiteenlopende schrijvers en dichters, over schilders, beeldhouwers, architecten, keizers, komponisten, antieke helden en femmes fatales. Hij schrijft bovendien ook erg boeiende passages over onderwerpen als het inrichten van landhuizen, pijpen, pistoolschieten, bidentelt, stijlvolle kleding, haute cuisine, Italiaanse geschiedenis, de Middeleeuwen in West-Europa en de 'Beats' Generation.

Behalve een demonstratie van Erwin's ongewoon grote kennis, geeft het boek ook een gedetailleerde beschrijving van de Melancholie en de Weltschmerz waaraan hij is begonnen lijden, vooral sinds Martha, zijn ideale geliefde, hem verlaten had. Tijdens de laatste maanden van zijn leven trok Erwin zich immers verbitterd terug in de Italiaanse villa die eens zijn ouders

Jos Vos

Italiaanse Films

Bellissima handelt over Maddalena Ceconi, een vrouw van eenvoudige afkomst, die van haar dochter een filmvedette wil maken. Ze offert hiervoor haar magere inkomsten en zelfs de huwrede op. Haar dochter mist echter spijtig genoeg elk talent. Moeder Maddalena is ontgoeheld en gekwetst in haar moederliefde, en laat daarom de illusies van Cinecittà varen, juist op het ogenblik dat haar dochter een aanwervingscontract wordt aangeboden.

Bellissima resorteert onder het melodrama, met nochtans een humoristische, satirische ondertoon. Op formeel vlak bezit *Bellissima* een esthetische verfijning, eigen aan de cineast Visconti.

Il Deserto Rosso, Antonioni's eerste kleurenfilm, is de bezegeling van de trilogie, en het einde van de "Monicangelo Vitioni" periode. De film is een echt kleurexperiment geworden: Antonioni poette met filters en vaten

kleurstof de werkelijkheid op tot een schilderij. De stoom uit de wand van de fabriek is hagelwit, bomen zijn beklommend groen, water angstaankend blauw. Zijn konstante becommentaris over het moderne leven krijgt in deze film de meest penetrerende verbeelding van de grenzen van het ego die men zich kan voorstellen.

- Gouden Leeuw van Venetië
- Grote Prijs Internationale Filmkritiek

Kontaktdres:
Dirk De Wit
Bergstraat, 15
Leuven.

Bellissima van L. Visconti, di 11 — woe. 12 januari telkens te 20.00 u.

Il Deserto Rosso van M. Antonioni, di. 11 en woe. 12 januari telkens te 22.10 u.

Auditorium Vesalius.
Org.: FILMM

banallee

alles wat je altijd over bananen wilde weten...

kom n's kijken in den allee op 22.1.83 om 20 uur

dan komt de aap uit de mouw.

den allee kaffee

aktion drinks snacks

show video

oude markt leuven special thanks to chiquita

ADVERTENTIE

het Joyce & Co

E.T. versus La Notte di San Lorenzo Sentiment versus ontroering

toebehoord had. Hij maakte lange wandelingen door de bergen en voelde zich hoe langer hoe hopelozier.

Het is bijzonder verheugend te beseffen dat wij vandaag de dag beschikken over Erwin's literaire nalatenschap, een zeer onthollende en bij vlaggen bijna kitscherig-pathetisch geschreven roman. 'Erwin' heeft mij meer sensueel genot geschonken dan alle andere romans die ik tot nu toe heb doorgenomen. Het boek bevat talrijke natuurbeschrijvingen en gedachten over Liefde die geschoeid zijn op de klassieke leest van de *imitatio*. Het staat vol persiflages op en verwijzingen naar de wereldliteratuur en het wordt maar een paar keren t'erudiet. Bovenal is het echter een werk dat de zinnen en de fantasie prikkelt. Het stelt de meest verrijnde gevoelens van dit aardse bestaan op een zo beeldrijke wijze voor, dat het iedere lezer met esthetische belangstelling wel in verrukking moet brengen. Het bevat daarenboven meesterlijke staaltjes van brutale ironie.

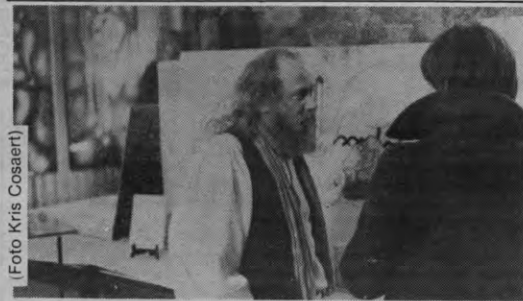
Over de bohémienavonturen van Erwin, Mick en hun diverse vrouwen heeft Joyce & Co ondertussen al een nieuw boek gepubliceerd, dat de titel 'Michael van Mander' meekreeg. Daar in wordt vooral verteld over de jeugd en reizen van beide heren, en ook wordt duidelijk gemaakt hoe Martha een wig dreef in hun unieke vriendschap. 'Michael van Mander' geeft een goed beeld van de omzwervingen en belevenissen van de welgestelde 'alternatieve' jeugd tijdens de tweede helft van de jaren zestig, maar het is minder eksklusief en minder aangrijpend dan zijn voorganger. De intellectuele kant van de roman ('Michael van Mander' staat vooral in het teken van de beeldende kunst) is niet zo goed ingewerkt in het geheel als bij 'Erwin'; soms lijkt het alsof de artistieke beschouwingen, die de auteur ten beste geeft, er met de haren bijgesleurd zijn. Maar binnen de Nederlandse literatuur is ook 'Michael van Mander' zeker uniek: dit soort letterkunde biedt eens wat anders dan Hermans of 't Hart (alleen Ferron en Oek de Jong kunnen hieraan tippen!).

Joyce & Co mag dan al op meesterlijke wijze schrijven over zinnelijke genugten, Westerse kultuur en het

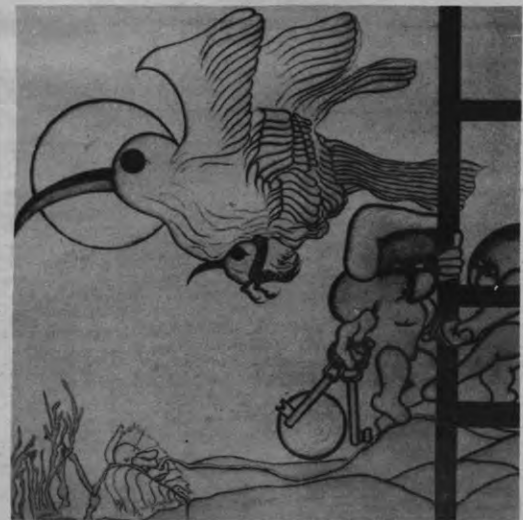
vrije leven van zwervende jeugd, verkopen doen zijn boeken niet. De twee zalig dikke werken die er al over Erwin verschenen zijn zouden weldra nog gevolgd worden door deel III, 'Work in Progress' en om zich financieel overeind te houden heeft Joyce & Co een tijdje geleden geprobeerd een onverbiddelijke bestseller te schrijven. Onder het pseudoniem Eefje Wijnberg publiceerde hij 'Een meisjesleven', dat voor eens en altijd het verhaal had moeten vertellen van de onafhankelijke, (vooral seksueel) vrijgevochten vrouw. Eigenlijk was het boek een grote grap, want Joyce & Co combineerde erin, op een modieuze toontje, de half-autobiografische 'ik'-roman van de zeventiger jaren, met een pulpverhaal in de stijl van de Happy Hooker. Alle klijsees van de post-'68 generatie zaten in het boek, en de auteur wachtte rustig af of het grote publiek echt zou toehappen. Helaas is 'Een meisjesleven' géén kassukses geworden, zodat Joyce & Co zich voor extra zakcentjes nog altijd moet toeleunen op vertaalwerk.

Het afgelopen jaar verschenen van de hand van Joyce & Co twee boeken vol documenten die aanduiden hoe 'Erwin' en 'Michael van Mander' tot stand kwamen, en verder de bundel 'Venetiaanse brieven'. Joyce & Co heeft zich altijd aangediend als een schrijverskollektief (met Geerten Maria Meijsing als centrum), en niemand heeft totnogtoe op bevredigende wijze kunnen uitleggen hoe dat kollektief in elkaar zit, en welke bijdragen van welke auteurs afkomstig waren... (Vermoedelijk heeft Meijsing 'gebruik gemaakt' van een paar vrienden die hem adviseerden en hielpen plannen). Maar één ding is zeker: 'Venetiaanse brieven' bevat autobiografisch getint materiaal van Meijsing alléén. De auteur, die al enige jaren in Italië woont, geeft in deze bundel hevig genietbare beschouwingen ten beste over alles wat hij in het zuiden opmerkte, én nog veel meer. Niettemin is 'Venetiaanse brieven' toch maar een soort intermezzo, en blijft het wachten op het derde echte 'chef d'œuvre' van deze unieke Nederlandse schrijver: 'Work in Progress'.

Jos Vos

Tot donderdag 7 januari liep in I.S.O.L. de tentoonstelling met schilderijen van **Son Snelders**, bekend als auteur van o.a. 'De Transseksueel' en 'Terug naar de bron'. Boven: Snelders op de tentoonstelling; onder: een typevoorbeeld uit Snelders' werk

Moet het nog gezegd dat Steven Spielberg's 'E.T.' de wind in de zeilen heeft. De afgelopen weken kon je geen krantenkiosk of -winkel binnenstappen of de sympathieke gezicht van de heeltrotter keek je aan vanaf de cover van zowel boulevardbladen als ernstige tijdschriften. Waar 'Close Encounters' eindigt, stapt E.T. uit het ruimtetuig (een blikken speelgoedversie in vergelijking met het 'impressionante' gevaarte uit 'Close Encounters'). Spielberg's eerste ruimtiefilm moest het vooral hebben van sfeer: geheimzinnigheid, verwachting; 'E.T.' daarentegen is vooral een avonturenfilm, knap opgebouwd en... geraffineerd. En wellicht hierdoor zo op de traanklieren werkend.

Wanneer doen scènes je naar je zakdoek grijpen? Bij de intieme scènes vooraf tussen Elliott en E.T.: de zoektocht naar de verdwenen E.T.: de ziekenkamersekwenties, het afscheid...

Het is me al opgevallen dat sentiment in films het gemakkelijkst aan de orde is wanneer kinderen hun zieleltje blootleggen, meestal begeleid van naar de viool zwevende muziek. Ook 'E.T.' werkt met dit procédé en de komponist John Williams laat heel zijn muziekwinkel achterwege om zich op enkele instrumenten te concentreren in de sentimentele tafelen. In tegenstelling met wat je zou verwachten, heb ik erg genoten van de film die, eenmaal je je laat meeslepen, je in een perfecte timing en minutieus aaneengeregen scènes meevoert van klimaks tot klimaks, zonder overbodigheden. Maar 'E.T.' is geen film die blijft nazinderen, waaraan je lange tijd blijft terugdenken.

Nachtelijke fabel

Anders is het gesteld met 'La notte di San Lorenzo', de beste film van de Taviani-brothers die in België is uitgebracht. Op menig punt kan dit laatste Taviani-produkt concurreren met 'E.T.' en indien er evenveel publiciteit aan was besteed, zou hij 'E.T.' wellicht kunnen overtreffen.

'La notte di San Lorenzo' is een als fabel ingeklede herinnering van een vrouw die in de San Lorenzonacht aan haar enkele maanden oud kindje vertelt wat ze op een gelijkaardige nacht als zesjarige heeft meegemaakt

op het einde van de oorlog: de vlucht uit haar Toscaans dorp dat door de Duitse bezetters 'volledig is ondermijnd en opgeblazen zal worden.'

De film velt geen oordeel over de gruweldaden, dikte de schone momenten niet aan, maar bekijkt alles met de onpartijdige, nieuwsgierige ogen van een kind. Het meisje is niet de hoofdfiguur van de film, maar slechts de vertelster. Er komen tientallen personages voor die bij ogenblikken de hoofdaandacht krijgen.

De diepblauwe ongetrukeerde Toscaanse nacht is vele malen overtuigender en knapper dan Spielberg's Californisch uitspanel. De vele pakkende scènes ontroeren niet vanuit de tranaleiders, maar komen van veel dieper. In 'E.T.' weet je, door de

opbouw van de scènes, dat er een sentimentele klimaks gaat volgen. In 'La Notte' slaat de emotie toe. Eén van de prachtigste illustraties ervan is de scène waarin de vluchtelingen luisteren naar de ontploffingen in hun dorp en opkijken naar de opflitsende nachthemel; de boer, die hen leidt, zinkt gelaten op een putrand en fluistert: "Dat is het einde van ons rode San Martino"; vermoeid brengt hij zijn hand naar zijn hoofd en snikt plots zijn smart uit.

Willem Dauw in 'Humo' stond voor een dilemma in zijn keuze van de beste film van '82; met nipte voorsprong werd het 'La notte'. Mijn keuze heeft geen sekonde aarzeling gekend.

m.m.

Stroop en sentimenteel gedoe in *Il Conformista* (1970) door Bertolucci opgeblazen en doorprijkt tot een zich hard afzetten ertegen: een echt doorleefd gevoel van de auteur

Bericht uit Zuid-Afrika's nationale kerker:

Dis die Robbeneiland, hier gaan julle vrek

Al enige tijd doen geruchten de ronde dat de Zuid-Afrikaanse regering overweegt de gevangenis op Robbeneiland te sluiten. De ontmanteling van de beruchte gevangenis zou de buitenlandse kritiek op de uitwassen van de apartheid enigszins kunnen smoren, zo wordt gespekuleerd. Over de behandeling van de politieke gevangenen daar was tot nu toe weinig bekend. Indres Naidoo nu, lid van het ANC (African National Congress), publiceerde onlangs een boek over zijn tien jaar durende gevangenschap op Robbeneiland, n.l. van 1963 tot 1973. Naidoo werd na z'n vrijlating direct huisarrest opgelegd. Hij verliet landestien het land en woont nu in Mosambique. Een aangrijpende getuigenis.

In de tabelbaai rijzen de mistige contouren van Robbeneiland op. In de 19e eeuw was het toevluchtsoord van Afrikaanse stamhoofden, die zich verzetten tegen de expansie van de blanke macht. De koude golfstroom vormt een afdoende beveiliging, zoals de Xhosa-leider Makanda ondervond. Zijn poging zwemmend het vasteland te bereiken, moest hij met de verdrinkingsdood bekopen.

Vanaf 1961 staat hier een maximaal beveiligde gevangenis. Blanken bewaken er niet-blanken. Apartheid in

miniatur. Het eiland kent ekstreme klimatologische omstandigheden. In de zomer brandt de zon er onbarmhartig. De overige maanden is het zeer koud en vochtig en waait er een snerpene wind. Als de veroordeelden naar de plek van hun dwangarbeid worden gedreven, vermijden ze de buitenzijde van de rij. Afgezien van enige beschutting tegen de ijzige kou vermindert dat de kans door slaande en schoppende bewakers te worden geraakt of door honden te worden gebeten. Terug in de cel wikkelen de verkleunde, soms doornatte gevangenen zich al vóór de avondbel in hun dunne dekens, wetend dat dit vergrijp een aframming of enige maaltijden zal kosten.

Rugby

Indres Naidoo is veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf wegens sabotage — Naidoo is op heterdaad betrappt bij een poging een seinhuisje op te blazen. Volgens de Zuid-Afrikaanse rassenleer is hij een Aziaat. Vóór Robbeneiland maakte hij al kennis met het gevangeniswezen in apartheidslid. Tijdens zijn voorarrest werd hij langdurig geslagen; er werd rugby met hem gespeeld; een jutezak om z'n hoofd gesoerd tot hij bijna stikte; zijn voetzolen met knuppels bewerkt; elektrische schokken toegediend.

Dis die eiland...

In het haventje van Robbeneiland wachten tientallen schreeuwende bewakers met stenguns en herdershonden de nieuwe lichte op. De ontvangst bestaat uit een regen van

klappen met gummi knuppels. "Dis die eiland, hier gaan julle vrek!" De gevangenen worden aangesproken met 'kaffer', 'koelte', 'boes man' of 'bavian'. De gevangenisbedij: korte broek, hemd met korte mouwen, veelal nog besmeurd met het bloed van de vorige gevangene. Geen schoenen. De nieuwelingen moet en op blote voeten over de scherpe kiezelstenen naar de keuken rennen. Daar krijgen ze enkele minuten gelegenheid een bord gloeiend hete pap naar binnen te werken — met de vingers.

Kategorie D

Naidoo arriveert op het moment dat er 1000 gevangenen in het kompleks zitten, terwijl het maar op 650 berekend is. In een apart kompleks zitten kopstukken van het ANC. Ze genieten hier van een bevoorrechte positie om te voorkomen dat ze opnieuw een leidende verzetrol gaan spelen. So-boehwe, leider van het PAC (Pan Africanist Congress) wordt apart bewaakt. Naidoo komt terecht in categorie D, tussen een aantal politieke gevangenen. Het is de categorie met de minste rechten.

Slaapen? Op een sisal mat op de vochtige cementen vloer. Onder drie stinkende dekens, zo dun dat je erdoorheen kunt kijken. De WC? Twee emmers achter een muurtje. Toilet papier is "overbodige luxe". Voor de veiligheid blijven 's nachts de lichten aan. Bovendien kunnen de bewakers dan gemakkelijker de cellen instormen en de gevangenen toetakelen, op zo'n manier dat de gezichten

vervolg op p. 12

Descartes in Spectator: "Je suis un emmendeur, donc je suis."

Er zijn overduidelijke aanwijzingen dat industrie en gevestigde kringen druk doende zijn om de milieubeweging om te buigen, te ontwortelen, in te kapselen, enz... Bewijzen om dit hard te maken, heb ik evenwel niet. Zouden we met een dergelijke stellingname de pers halen, 'vraag ik me af? Het Nederlandse kamerdid dat onlangs 'bewijzen' had van de 'manipulatie van de vredesbeweging door de KGB', lukte daar anders wel in. Agalev en de groene jongens stuk-voor-stuk verkocht aan het grootkapitaal? De vergelijking gaat wel niet helemaal op, als men het heeft over het voordeel dat de USSR zou hebben met een universeel gerichte vredesbeweging. Als het de bedoeling is de wereld te redden, al is het maar van een economische ineenstorting, dan zal het Oostblok daar ook wel bij gebaat zijn. Wie trouwens niet? Juist, zelfs onze eigen wapenfabrikanten.

Hoe verkrachten we het ecologie? Stelling 1: 'Milieu, dat zijn de vogeljes en de bloempjes, kernenergie heeft daar niks mee te maken.' (Brief van Intercom-directie aan de Bond Beter Leefmilieu) (1) Een tweede stelling vinden we verwoord door Jef Anthierens, hoofdredacteur van Spectator, die van dieren houdt omdat zij niet ... links zijn (2). Citaat uit het pas opgerichte blad 'Dierenrechten' van de Belgische Liga voor Dierenrechten: 'Dieren hebben geen ideologie. Dus geen progressieve priesters, humanisten, groene fietsers, feministen, duiders,

pacifisten, derdewereldeikels en andere emmendeurs'. Juist ja, je hond laat zich probleemloos schoppen, je vrouw zou misschien al eens een klacht durven neerleggen. Koop dus een hond, dat is nog goedkoper ook. Is het dat, Terug naar De Natuur? Een onbemerd recht van de sterkste, en al wie dat betwist is een 'emmendeur'. Zoals ook die kerel zo'n 2000 jaar geleden die het over naastenliefde had. Waar in het dierenrijk vind je namelijk 'naastenliefde'? De sociobiologen hebben gelijk op dit punt, altruïsme bestaat niet in het dierenrijk, en waar het er de schijn van heeft, is het een bijzondere vorm van groeps-egoïsme.

De vraag is natuurlijk: kan de mens zich daaraan onttrekken? Het is een oeroude vraag, waar de filosofen zich eeuwen over gebogen hebben, en die onze materialisten van de twintigste eeuw denken opgelost te hebben. Hun deterministische visie gaat in feite terug tot op het werk van de filosoof Spinoza (17de eeuw) (3). Zijn idee van onvrijheid van de menselijke wil werd sindsdien talloze malen herhaald, zo ook nu, met een steeds groter worden de unanimiteit: de mens is NIET vrij in zijn handelen, omdat ook zijn denken niet vrij is (slechts een illusie!). Zijn denken is louter een gevolg van fysiologische wetmatigheden in het zenuwstelsel. Volgens Steiner (1894) wordt dit weereld door het feit dat wij ons eigen kunnen waarnemen, het denken is op zijn beurt object van onze gedachten. Wij kunnen over ons denken nadenken, wat betekent dat we het zelf voortbrengen, scheppen... Of zoals Renatus Cartesius het vereeuwde: 'Cogito, ergo sum' (Ik denk, dus ben ik).

Jef, ken u zelf!

Misschien is het dat wat Jef Spectator dwars zit en hem zijn toevlucht doet nemen tot de dieren: het feit dat anderen nadenken — blijkbaar heeft hij daar zelf niet zo veel last van — en niet zomaar het 'recht van de sterkste' als alleenzigmakend oer-principe aanvaarden.

De vraag waar de preciese grens gelegen is, tussen dit 'typisch' menselijke en het volledig door de Natuur gedetermineerde dier, is hier van

minder belang. Of de chimpansee nu wel een zelf-bewustzijn zou hebben en de gorilla niet (4), we komen toch niet te weten hoe de chimpansee zijn eventuele zelf-bewustzijn 'persoonlijk' waarnaemt.

Van groter belang is de vraag hoe de mens zelf zich verhoudt tot de Natuur (met hoofdletter), en vraag die wel eens de basisvraag van het ecologie zou kunnen zijn. Steiner (1894) verwerpt in dit opzicht zowel de dualistische (Mens en Natuur volledig gescheiden) als de monistische (materialisme of spiritualisme) systemen. Door zijn denken maakt de mens zich los van de wetmatigheden der natuur, en plaatst hij zijn 'ik' tegenover 'de wereld'. Steiner verwijst hierbij naar Goethe, dichter en natuurfilosoof avant-la-lettre, die in zijn artikel 'Die

Natur' in poëtische taal stelde: 'Wij leven te midden van de natuur en zijn haar vreemd. Zij spreekt onophoudelijk met ons en verdraagt ons haar geheim niet.' Maar Goethe is zich bewust van de keerzijde: 'De mensen zijn allen in haar en zij is in allen.'

Het is een schijnbare paradoxs waar de volgende uitspraak van Schelling (5) een verhelderend licht op werpt: 'De natuur doorgrondend, wil zeggen, de natuur scheppen.' Dit is het, wat Steiner beweegt om 'de Natuur' tegenover 'het denken' te plaatsen: 'Wat bij de natuur onmogelijk is, namelijk het scheppen vóór het doorgronden, dat brengen wij bij het denken tot stand.' Om het denken te doorgronden hebben we namelijk hetzelfde 'denken' nodig, en dat hebben we zelf voortge-

bracht (cfr. Descartes). De Natuur daarentegen, was er al vóór ons.

Ecologie

Men kan hierin de essentie weervinden van de kritiek van het ecologie op onze huidige samenleving. Een kritiek die zich richt op de ontbasting van het Amazonewoud, de ruilverkavelingen in ons Vlaamse land, de bouw van monsterprojecten als de Assoean-dam (die zonder dat het stuwmeer ooit vol geraakte, na enkele jaren dichtsluit, terwijl de Nijlvallei langzaam uitdroogt) en ga zo maar door. Dat kernenergie wel degelijk met het milieu te maken kan hebben, veel meer dan de vogeljes en de bloempjes in feite, is hiermee misschien duidelijk.

De drang om de natuur te veranderen, te herscheppen — zonder haar vooraf te doorgronden en dit in haar totaliteit —, beheerst infite onze samenleving: telkens weer zoekt men de verworven kennis over slechts een deelaspect van de 'Natuur', technologisch te benutten om deze 'Natuur' te wijzigen (cfr. genetische manipulatie). Het is nochtans met een eenvoudige voorbeeldje duidelijk te stellen: wanneer ik een klein stukje ecosysteem, in perfect evenwicht dus, zou willen 'scheppen', bv. in een afgesloten geheel als een aquarium, dien ik vooraf dit (eenvoudige) systeemje volledig te 'doorgronden'. Probeer maar eens, en wacht af wat er zal mislopen.

Domme opmerkingen, zoals we die als aanleiding tot dit artikel gebruikten, zien er dan minder dom uit als men ziet hoe dergelijke gedachten steeds meer ingang vinden bij het brede publiek. Ze ergeren des te meer wanneer men ziet hoe vanuit instanties — met zeer dubieuze motieven — deze ideeën leven ingeblazen worden.

Voetnoten:

- (1) Interview met Mark Dubrulle in De Zwijger, nr 47, 1 december 1982.
- (2) In: De Zwijger, nr 49, 15 december 1982, p. 4
- (3) In: Rudolf STEINER, 1894: Filosofie der Vrijheid — Vertaling van P. Los-Wierix, 1975 — Uitg. Service, Katwijk aan Zee — p. 15
- (4) In: 'Gorilla, ken u zelf' — KNACK, jaargang 11, nr 49, 2 december 1981, p. 250
- (5) In: Rudolf STEINER, 1894 — zelfde referenties als (1), p. 36

Wilfried Allaerts

HET FINANCIËLE DAGBLAD

Belgische taalstrijd naar de achtergrond

(Van onze correspondent in Brussel)

Zeven miljoen Belgen, waaronder 1 miljoen jongeren voor het eerst, zijn zondagavond naar de stemmen gaan voor de verkiezingen van hun 50e gemeenteraden. De burgemeesters worden in België niet benoemd door de Kroon maar door de meerderheid van de raad. De verkiezingen krijgen daardoor veel meer een plaatselijk karakter dan bij ons (de poging om er een motie van wettigheid tegen de huidige katholieke-liberale regering te maken is dus ook mislukt). In Vlaanderen hadden vooral de twee grote oppositiepartijen — de socialistische en de taalpartij — de volksnaam "de groene" gekregen. Geen partijverkiezingen dus, maar zodanig als lokale stemmen — alvorens het politieke "sex appeal" van de burgemeester zijn er wel enkele nationale thema's te onderscheiden. Ook westelijk, want Vlaanderen is nu eenmaal anders. Zo is bijvoorbeeld de Waalse taalpartij, RW, vrijwel verdoemd in Brussel heeft deze links-groene aanpak ook veel van zijn aantrekkingskracht verloren. Het Franstalige Front (FDJ) is erge populair en het goede bebaer van enkele burgemeesters is de partij wel nog steeds de grootste in het gewest.

De Volksunie in Vlaanderen heeft nog steeds ongeveer dezelfde aantrekkingskracht voor de kiezers. Vergaarden bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen in 1978 heeft zij haar positie niet versterkt. Vergaarden met het meest aantal stemmen (meer dan 20 procent) (noverber 1981) dan is de partij minder belang. Of de chimpansee nu wel een zelf-bewustzijn zou hebben en de gorilla niet (4), we komen toch niet te weten hoe de chimpansee zijn eventuele zelf-bewustzijn 'persoonlijk' waarnaemt.

Van groter belang is de vraag hoe de mens zelf zich verhoudt tot de Natuur (met hoofdletter), en vraag die wel eens de basisvraag van het ecologie zou kunnen zijn. Steiner (1894) verwerpt in dit opzicht zowel de dualistische (Mens en Natuur volledig gescheiden) als de monistische (materialisme of spiritualisme) systemen. Door zijn denken maakt de mens zich los van de wetmatigheden der natuur, en plaatst hij zijn 'ik' tegenover 'de wereld'. Steiner verwijst hierbij naar Goethe, dichter en natuurfilosoof avant-la-lettre, die in zijn artikel 'Die Natur' in poëtische taal stelde: 'Wij leven te midden van de natuur en zijn haar vreemd. Zij spreekt onophoudelijk met ons en verdraagt ons haar geheim niet.' Maar Goethe is zich bewust van de keerzijde: 'De mensen zijn allen in haar en zij is in allen.'

Het is een schijnbare paradoxs waar de volgende uitspraak van Schelling (5) een verhelderend licht op werpt: 'De natuur doorgrondend, wil zeggen, de natuur scheppen.' Dit is het, wat Steiner beweegt om 'de Natuur' tegenover 'het denken' te plaatsen: 'Wat bij de natuur onmogelijk is, namelijk het scheppen vóór het doorgronden, dat brengen wij bij het denken tot stand.' Om het denken te doorgronden hebben we namelijk hetzelfde 'denken' nodig, en dat hebben we zelf voortge-

het sichts van de verkiezingen. De aanwijzing van de taal- en letterkunde is bijvoorbeeld. Men kan zich afvragen hoe lang Cocheret zal blijven het nog zal redden. Het vakvervalsingsfront is hier zelfs aan het raken, met name tussen de bewoners van Charleroi en de Luikse. De christelijke en de socialistische vakverenigingen.

Groenen

In Luik is trouwens een bijzondere situatie ontstaan. Daar namen twee kartels aan de verkiezingen deel die elkaar in evenwicht houden: de liberalen en de katholieke PSC aan de ene kant, en de socialistische plus het restje van de taalpartij RW aan de andere. Op de vijf steden de "Koolen" de Groene Partij die het vooral hier maar enigszins in alle grote steden goed deed. Ook in Vlaanderen was er een "Agis" heel, wat "Agis" kunnen zij voortaan de dienst uitmaken.

Veel jongeren en in het algemeen ook de ontvredenen hebben Groen gestemd. Gemiddeld halen zij 6 à 12% daar waar zij niet een lijst uitmaken. Het eerste gevolg hiervan is dat de rechtse partij der ontvredenen vrijwel geheel verdwenen is. Dit was vooral een anti-belasting partij met veel aanhang in de kleine middenstand. Meer specifiek in de Vlaamse taalpartij (RW) heeft ook dat de socialistische partij tergevoerd. Opmerkelijk in de hoopstad is ook dat de socialistische partij zo slecht deden (de Vlaamse verkiezingen zelfs helemaal).

Dit was de slechte partij buiten het Franstalige Front die nog moest proberen te slaan uit de tegenstelling.

Ook in Nederland wordt de groenen de wind uit de zeilen genomen. Getuige daarvan de sprekende omschrijving van ons eigenste Agalev in het Financieel Dagblad van 13 oktober j.l. n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen.

ALWIE IN JANUARI ('62) GEBOREN IS...

... en deze maand dus 21 wordt, moet dit aandachtig lezen!

Je éénentwintigste verjaardag is nu eenmaal een heel bijzondere dag, die met gepaste luister moet worden gevierd. Ongelukkigerwijze is het ook een zware belasting voor het toch al niet te ruime studentenbudget.

Daarom willen wij, van de Stella, met je mee-vieren op een speciale manier, en wel onder vorm van 50 waardebons. Om je talrijke vrienden te trakteren in één van de typische Leuvense studentencafés, waarvan er wellicht één je stamkroeg is.

Als je dus ingeschreven bent aan de K.U. Leuven, en je wordt 21 in de loop van januari 1983, dan liggen er in onze brouwerij, Vaartstraat 94 te Leuven, 50 Stella-waardebons voor je klaar.

Je kan er terecht elke werkdag tussen 14 en 16 u. Vraag naar Theo Luyten, die zorgt verder dat alles in orde komt (tel. 016/24 76 54).

We wensen je verder een allerbeste 21ste verjaardag toe en hopen dat het een fijne herinnering blijft aan Leuven-Bierstad. We verwachten je.

P.S. Vergeet je identiteits- en studentenkaart niet.

Wij zijn ook 21 geworden... Zo'n 600 jaar geleden!

En één ding is er in die 600 jaar alvast niet veranderd: de natuurlijkheid van ons produkt en van onze brouwwijze.

Wij mouten nog steeds volgens de traditionele methode, op eestvloeren. Wij brouwen nog steeds in koperen ketels. Onze Stella rust, vóór het bottelen, nog steeds 6 weken lang in de lagerkelders. Wie doet ons dat na?

ADVERTENTIE

Anti-kernenergie-beweging:

Dringend op een ander spoor

Op het ogenblik dat de industrie reeds protocolakkoorden getekend heeft voor Doel 5 en 6, en reeds afspraken heeft gemaakt voor participaties in de nieuwe kerncentrales van Chooz, heeft Robert Kaerts een boeiende geschiedenis geschreven van de anti-kernenergiebeweging in België zo far. De subtitel van de scriptie, die werd ingediend voor de Sociale Akademie te Eindhoven, spreekt voor zich: 'Op zoek naar een basisdemocratische manier van strijden tegen kernenergie'. Het boek steunt inhoudelijk vooral op twee pijlers. Aan de ene kant wordt vrij vernietigend het proces gemaakt van het 'gesloten clubje' zoals het VAKS (Verenigde Aktiegroepen voor Kernstop) genoemd wordt, aan de andere kant worden aanzetten gegeven hoe het anders kan.

Het VAKS wordt vooral verweten sedert 1978 geen oog meer te hebben gehad voor kleine, regionale akties en groepen, en deze alleszins niet organisatorisch te hebben ondersteund. Kaerts, die zelf de hoofdkoördinator was voor de antikernenergiebetoging op het platform van de betoging en de strategie van het VAKS in het algemeen slechts besproken werd door 'een weinig toegankelijke kring die initiatieven voorwaart, uitwerkt en aanrijkt'. Ongeveer 120 organisaties ondertekenden het platform van de betoging in Mol. Kaerts schrijft over de voorbereidende vergaderingen: 'De discussies verliepen steeds mat, immers ze konden toch slechts gebeuren aan de rand van de te bespreken punten. Over de grond van de zaak was de discussie reeds gevoerd in de kleine klub van het VAKS en het GEK (Hollandse AKB). Het grootste bezwaar is echter dat deze manier van mobilizeren geen enkele garantie inhoudt voor een verdere werking.' Kaerts geeft talrijke voorbeelden die deze vorm van werking illustreren. Zo wilde het VAKS in 1981 in het kader van de gewenste Brede Maatschappelijke Diskussie een politiek kafee organiseren in de vijf provincies. 'Men drong aan op onze medewerking (Limburgs Aktiekomitee tegen Kernenergie) ondanks onze bezwaren. Dat dit soort centralisme geen rekening houdt met de plaatselijke mogelijkheden en gevoeligheden is wel overduidelijk af te lezen uit de resultaten, zowel kwalitatief als kwantitatief.'

Lobbywerk

Ook verwijt Kaerts het VAKS te veel tijd en energie gestoken te hebben in het politieke lobbywerk. 'Doordat deze kontakten zich op hoog politiek niveau afspeelden wordt deze klus vaak geklaard door een groepje VAKS-mensen die uit het sekretariaat of de Raad van Beheer komen en die erg geschoold zijn in de energiematerie. De betrokkenheid van de plaatselijke groepen is hier nihil.' In een panorama-uitzending met betrekking tot de anti-kernenergiebeweging stelde een VAKS-woordvoerder: 'Door te kiezen voor geweldadige akties zouden we de steun dreigen te verliezen van grote groepen van de bevolking die ons nu genegen zijn, en zouden we het opgebouwd vertrouwen bij tal van politici, die we nu regelmatig van onze energiestandpunten en anti-nucleaire standpunten voorzien, kwijt spelen.' Aan de hand van een analyse van de infiltratie van de elektriciteitsproducenten en de betrokken holdings en banken, in de wereld der politici, via beheerders, interkommunales e.d.

Nee, geen boerenbetoging in Brussel, maar een heuse anti-kernenergie-manifestatie. Gaat het VAKS de straat op of de bosjes in?

wordt in deze scriptie grote twijfel uitgesproken ten aanzien van het nut van deze 'aktievorm'. De bom rond dit ongenoegen ten aanzien van de VAKS-werking barstte, ten tijde van het tentenkamp in juni 1981, dat plaats vond onder de titel 'Is een blokade van Doel nodig?'. 'Vier pijnlijke uren, zwanger van manipulatie, besluiteloosheid en onmacht. Het feit dat de discussie om hardere aktie op dat ogenblik te voorschijn kwam, had te maken met het feit dat VAKS deze discussie steeds genegeerd had. Ook al kende ze de groepen die deze keuzes maakten, een eerlijk en open gesprek is er nooit geweest. Als enige georganiseerde vertegenwoordigers van de contra's omtrend kernenergie bepaalde zij wanneer er strategisch gezien discussieerd kon worden over nieuw in te slagen wegen.'

Kaerts heeft zich laten inspireren door de Nederlandse antikernenergiebeweging, zoals deze zich sinds de blokkades van Dodewaard georganiseerd heeft. Het landelijk overleg dient voor de eerste plaats, een plaats te zijn waar mensen uit de basisgroepen elkaar kunnen ontmoeten, en ideeën voor akties en activiteiten kunnen voorstellen of kunnen opdoen. Zo dient er dringend tussen alle basisgroepen discussie te komen over de vragen: 'Hoe werken we in een plaatselijke groep? Wat doen we? Met welk sukses? Hoe doen we het? Welke problemen zijn er in het werken met een groep? Motivatie, planning, afspraken, betrokkenheid, nieuwe mensen? Hoe atoombio aanvanden in discussies of info-avonden, in een eigen tijdschrift enz... Hoe maken we beweging? Overlegstructuuropbouw, tegenmacht, tegenkultuur? Hoe omgaan met de deskundigheid van de antikernenergiebepleiters? Hoe een eigen positieve deskundigheid te ontwikkelen?' Het VAKS dient in de toekomst enkel te blijven functioneren als een service-instelling voor propagandamateriaal, internationale kontakten, het zoeken naar fondsen, vorming... Centraal staat de 'affinitetsgroep'. 'De affinitetsgroep staat individuele autonomie binnen grotere organisaties toe. In grote groepen neigen individuen ertoe hun identiteit te verliezen. Het is gemakkelijker voor de meeste mensen om in vertrouwen hun mening te uiten, onder vrienden of vriendinnen, dan in een grote groep onbekende mensen. De affinitetsgroep (verderop gaan we deze term veranderen door basisgroep) probeert een ondersteunende gemeenschap te worden, omdat kollektieve, politieke aktie de persoonlijke aktie versterkt en het doel en de politieke richting van de groep verduidelijkt.' Bij de elementen van een basisgroep moeten de volgende elementen verweven zitten: het recht op verzet, autonomie, zelfbeschikkingsrecht, zelfbeheer, zelfstandigheid, respect voor de eigenheid van het individu, tolerantie en verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid, sociale verantwoordelijkheid, vrijheid, creativiteit, alertheid, bewustwording, zelfvertrouwen, kleinschaligheid, milieu-vriendelijkheid. Tussen de basisgroepen kunnen meerdere meningen en aktievormen naast mekaar bestaan. Het opleggen van één lijn is uit den boze.

In deze scriptie zit heelwat feitelijke informatie die begrijpbaar maakt, waarom het VAKS zo weinig effectief geweest is tot op heden. Van dan af wordt het allemaal wat vager, en

Na Israëlisch ambassadeur: Interview met de PLO-vertegenwoordiger in België

Hoe kan een land dat het zelfbeschikkingsrecht van 1800 Falklanders erkent respecteren wanneer het tegelijkertijd de verwachtingen van vijf miljoen Palestijnen negeert'. Aldus Arafat over de USA op zijn recente ontmoetingen met Kanselier Kreisky. Een van de talrijke uitlatingen van de PLO-leider, die sinds zijn verplichte exode uit Beiroeth, zijn diplomatieke inspanningen niet spaarde. Feit is dat het recente gebeuren in Libanon een wrange nasmaak achterliet in PLO-middens, zoals trouwens bleek in ons gesprek met hun vertegenwoordiger in België.

Zelfbeschikkingsrecht en territoriale autonomie waren ontegensprekelijk de leidmotieven in zijn betoog. Belangrijk is ongetwijfeld het feit dat de Palestijnen elke vorm van integratie in de rest van de Arabische wereld verwerpen. Volgens hem dient de solidariteit van de arabische wereld sterk gerelativeerd, zoals trouwens reeds bleek in het recente Libanon-konflikt. Een mogelijke integratie in Jordanië (Israëliësch voorstel) neemt hij zelfs niet in overweging.

Het nationaal bewustzijn van de Palestijnen eist in de eerste plaats een vaderland en dit als absolute prioriteit.

Erkenning van Israel

Essentieel is zijn bewering dat de PLO vandaag bereid is om een Israëliësch staat te erkennen, ongeacht de tekst van hun handvest, die hij verouderd noemt.

Dergelijke erkenning impliceert evenwel een herverdeling van het grondgebied in een Palestijnse en een Joodse staat. Rekening houdend met de recente nederlaag in Beiroet is de PLO blijkbaar bereid om zich met een minimum aan territorium tevreden te stellen. Er wordt in PLO-middens

gewerkt aan een plan waarin Cis-Jordanië en de Gazastrook bij middel van een snelweg en een spoorlijn zouden verbonden worden. De leefbaarheid van een dergelijk land kan men evenwel betwijfelen. Feit is tevens dat Israël een dergelijke oplossing verwerpt, zoals trouwens duidelijk blijkt uit hun nederzettingenpolitiek. Verder bekwamen wij geen duidelijk antwoord betreffende de garanties (internationale), die de PLO bereid is te verlenen indien men tot een dergelijke oplossing komt.

Zionisme en imperialisme

De eerste vijand van de PLO is volgens hem niet het Joodse volk doch veel eerder de Sionistische ideologie, waaraan hij imperialistische karakteristieken toeschrijft. Een regeringswijziging in Israël, waarbij de travaillisten van Shim'on Peres aan de macht zouden komen zou in dit opzicht een stap in de goede richting betekenen.

De USSR als bondgenoot?

De USSR is volgens hem zeker niet de natuurlijke bondgenoot van de Palestijnen, doch veel eerder te beschouwen als een gedwongen partner, geleet op de geopolitieke situatie in het Nabije Oosten. Hij gaf evenwel toe dat een fractie van de PLO-leiding marxistisch gezind is, al vormen ze volgens hem een minderheid. De Sowjet-Unie is in de eerste plaats hun wapenleverancier geweest in het recente konflikt en heeft hiervoor steeds kontante betaling geweerd. Interessant is tevens zijn bewering dat, in tegenstelling tot de overige arabische regimes, de PLO-leiding vertegenwoordigers van verschillende ideologieën en religies telt.

De PLO voert vandaag duidelijk een politiek op twee fronten. Enerzijds wensen ze een zo ruim mogelijke internationale erkenning, bij middel van informatiecampagnes en diplomatieke kontakten. Anderzijds werd de nood aan guerrilla tegen de Israëliësch staat (het woord terrorisme is hier uit den boze) nogmaals verwoord door hun vertegenwoordiger in België.

Voor ons bleven er evenwel dubbelzinnigheden in zijn betoog. Signifikatief is verder dat de wandkaarten in zijn bureau geen Israëliësch grenzen vertoonden...

Jean de Bethune

Erlangs hopen wij U het Jordaanse standpunt te verschaffen.

ILSE of de absurde ondergang van een strip

bart ramakers

Moniek antwoordt bevestigend op deze vraag in haar boek 'Lijf tegen lijf' dat recent bij Kritik werd uitgegeven. Het boek is gepresenteerd als een dagboek dat Moniek bijhield van haar ervaringen in 'Vrouwen tegen verkrachting'. Moniek stelt dat verkrachting een gevolg is van een machtsfrustratie bij de man, die bij voorkeur het seksuele terrein zal kiezen om zich 'te bevestigen', omdat er op het seksuele in deze samenleving nog steeds een groot taboe rust. Iemand uitkleden is iemand op een ekstreme manier vernederen, als gevolg van dat maatschappelijk taboe dat op het naaktzijn van de mens rust. Wie enigszins vrouwelijk is met de vrouwenbeweging weet dat zulk een visie hier op groot verzet zal stuiten. In een recent vrouwendossier in het maandblad Komma stelt Suzanne Cautart het volgende: 'Uit onderzoek blijkt dat porno helemaal niet de 'taboedoorbrekende en seksuele vrijheid bevorderende' functie heeft die er steeds aan wordt toebedacht, maar dat het meestal gaat om verhalen die niets met erotiek en alles met geweld te maken hebben, en met de favoriete thema's zoals verkrachting en incest met kinderen. De volledige reclame-industrie is gebaseerd op de veronderstelling dat mensen zich zullen gedragen zoals de reclamemedia dat willen, en dus is het zeer natief om aan te nemen dat gevaarlijke boodschappen zoals seks = geweld, vrouwen zijn altijd en overal beschikbaar, vrouwen genieten van pijn, vernedering en een goede verkrachting, geen invloed zouden hebben op het gedrag van de miljoenen pornokonsumerende mannen'. In het recente Humo-dossier over 'Tieners en seksualiteit' stelde auteur Jos Grobben o.m. dat er uit gesprekken met onderwijzers was gebleken dat er een absolute scheiding wordt vastgesteld tussen seks en affektie. 'Seks en seksuele relaties zijn voor veel tieners de realisatie van stoere jongensdromen. Het zijn de wilde verhalen, waar affektie en liefde niks mee te maken hebben.' Eén van de onderwijzers stelde hierop het volgende: 'Seksuele relaties zijn synoniem van een griet eens goed pakken en de rest is allemaal flauwekul.'

Rolpatronen

Volgens Moniek Darge, die beweert honderden pornofilms gezien te heb-

Verkrachtingen versus porno

ben, prikkelen pornofilms de fantasie en dus de lust. 'Vrouwen die geil tot achter hun oren iedere man bespringen, vrouwen die zelf steeds weer het initiatief nemen tot seks, alles behalve de stereotiepe rollenpatronen en zieker niet het minste spoor van geweld. Vrouwen die genieten en mannen die genieten.' 'Soms inderdaad wel verkrachtingsverhalen, maar een paar bladzijden (nvdv. van het pornoboekje) kwamen ook de mannen aan de beurt en werden ook zij mishandeld. Foto's en films die me helemaal niet deden griezelen, omdat het er te dik oplag dat alles was gespeeld, en veel meer op suggestie gesteund'. Dit soort visies geeft aanleiding tot heel wat ruzie

binnen de groep 'Vrouwen tegen verkrachting'. Moniek vertelt van een vergadering waarop een vrouw komt vertellen dat ze sedert ze verkracht is geweest helemaal geen lust meer heeft om te neuken, en ze vrees er een blijvende afkeer van het neuken over te houden. 'Eén van de vrouwen op de vergadering vindt het heel normaal dat je als vrouw niet houdt van coïtus, dus waar maakt die verkrachte vrouw zich druk omm, natuurlijk, wordt er gezegd — onder de algemene goedkeuring van de anderen — houdt een vrouw er niet van 'geneukt te worden', wie heeft nu iets aan behalve de man'. Moniek beschrijft vervolgens haar woedende reactie: 'Waar halen zij de pretentie

vandaan wat die vrouw al dan niet opwindend moet vinden, mag vinden!' Moniek zet zich scherp af tegen het onderscheid die feministen maken tussen vrouwen- en mannenseks 'Vrouwenseks is lief en zacht en mannenseks is agressief en hard, zo wordt gesteld. Zijn dat dan geen rolpatronen?' Zonder hierbij te verwijzen naar enig onderzoek of cijfers te vermelden, beweert de auteur dat de vrijmaking van porno in Denemarken een daling van het aantal geweldsdaaden tot gevolg had.

Lustangst

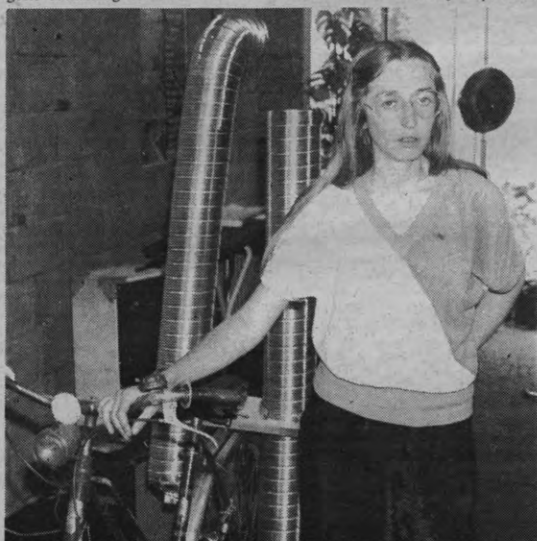
De heftige reactie op porno analyseert Moniek Darge, voornamelijk vanuit een konditionering van onze lustbeleving. 'Vrouwen hebben doorgaans nog steeds meer moeilijkheden met het orgasme-kunnen-beleven, omdat de opvoeding lustbeleving nog steeds marginaliseert. Lustangst is makkelijker op een mannenmoraal afgeschoven dan op sekstaboes in het algemeen.' Soms verwordt het argumenteren tot een scheldpartij. 'Je kan van dat soort feministen toch niet verwachten dat ze een studie over porno maken, stel je voor dat ze per abuis eens geprikkeld worden.' Nadenkend over de man die verkracht stelt Moniek dat de samenleving de gevoelsdruk van de mannen fnuikt. 'Alleen de agressie laat zich niet zo eenvoudig inblikken. Als een man woedend is, stemt hij zijn tv-programma niet af op oorlogsfilms, maar hij slaat zijn vrouw. Een man die tederheid niet kent, verkracht een vrouw.' Een illustratie van haar ideeën vormt de aktie die Moniek voerde, samen met de Vlaamse Vereniging voor Seksuele Hervorming op 15/8/1980 op het strand te Blankenberge, waar een groep van 15 mannen en vrouwen nagenoeg geheel naakt rondwandelde. 'Opkomen voor het recht bloot te kunnen zijn waar en wanneer men dat zelf wil, en niet alleen op het strand, maar overal, heeft met heel onze seksmoraal te maken, waarvan de verkrachting en nog veel meer, ook een

onderdeel is. Dankzij onze schijnheiligheid, zijn naakt en seks het terrein bij uitstek waarop een verkrachter zich het meest zelfbevestigend en het meest veilig beweegt.' Op een recent debat in Leuven met Moniek Darge, was er zoals verwacht heel wat harde discussie over porno. Eén van de vele vragen (eigenlijk een opmerking) werd als volgt geformuleerd: 'Levert porno in zijn huidige commerciële vorm, geen normering naar de vrouw toe, vanwaaruit de man gaat veronderstellen dat vrouwen altijd en overal dezelfde geilheid zullen vertonen? Levert dit niet vaak een aantal valse verwachtingspatronen op tussen man en vrouw, zoals "Waarom zij ge niet zoals die van de film?", en als gevolg hiervan verkrachtingen? Is de publiciteit voor porno, en ook de commerciële porno zelf, uiteindelijk niet een doortrekken van de publiciteit, waar vrouwen worden aangevoerd als gebruiksartikelen?'

Deze discussie vormt maar een deel van het boek. Voor het overige krijgt men in dagboekstijl, wat weinig structuur en veel herhalingen betekend, een diep inzicht in de verscheurdheid van de ervaringswereld van de verkrachte vrouw. Het boek doorkrijkt met heel wat feitenmateriaal het stereotype beeld dat men dóorgaans heeft over de verkrachting: nl. het verleidelijke jonge meisje dat in een donkere straat door een psychopaat wordt aangeand. De manier dat de opvang werd georganiseerd, de contacten hierbij met dokters, politie, familieleden en in bepaalde gevallen de verkrachter zelf, krijgen heel wat aandacht. Heel wat discussiemateriaal is hierbij terug te vinden over het al dan niet aangeven van een verkrachter aan het gerecht, en de strafprocedure die hierop volgt. De media worden scherp gehekeld, omdat die enkel interesse vertonen voor verkrachting, als er een 'sensationeel verhaal aan vastzit, met een vleugje seks, én een wolkje geweld'. Ook de verkrachting binnen het huwelijk, de verkrachting ten aanzien van mannen enz... komen aan bod. Het boek is in een vrij eenvoudige taal geschreven, die voortdurend emotioneel doorleefde taferelen te zien geeft.

Luc Vanheerentals

PS. Het boek is dus van de hand van Moniek Darge, en is getiteld 'Lijf tegen lijf. Een dagboek over vrouwen tegen verkrachting'. Het telt 188 blz.

Moniek Darge, een vertrouwd figuur in het Leuvense: in de loop van vorig jaar was ze hier niet enkel te gast voor haar lezing rond verkrachting, maar ook tot twee maal toe met het 'zingend fietsen'-project van de werkgroep Logos, de Genitse avant-garde groep (foto GJ)

Wij wensen
aan alle Leuvense studenten
een fijn, vreugdevol, onbezorgd,
gelukkig, plezierig, vrolijk, dol,
pittig en ...
succesvol

1983

KREDIETBANK

Service begint bij
het betere onthaal.

Zullen robots ooit kunnen zien?

Het laboratorium voor Neuro en Psychofysiologie is gevestigd op de vijfde verdieping van een gebouw voor navorsing gelaten naast het ziekenhuis de Gasthuisberg, op één van de heuvels van Leuven, vanwaaruit je een verkwikkend zicht hebt op Leuven. Met dit schitterend panorama voor ogen is men in dit laboratorium blijkbaar erg enthousiast om de mechanismen die aan de grondslag liggen van de 'visuele perceptie', te bestuderen. Op dit ogenblik plant het genoemde laboratorium een interdisciplinair samenwerkingsproject met een groep burgerlijke ingenieurs olv. Prof. Oosterlinck. Men wil de bestaande computerschema's voor robots aanvullen, ten einde deze in staat te stellen te reageren op onverwachte situaties, door een beter op punt stellen van de 'visuele perceptie' van de robot. Wij spraken hierover met prof. Orban die werkzaam is in dit laboratorium.

«Men kan op dit moment reeds beeldcomputers bouwen, die echter slechts kunnen werken in zeer nauw omschreven omstandigheden. Zulk een robot kan bv. inspectiewerk ver-

richten als het probleem volledig afgelijnd is, maar dit is nog geen 'zien'. Deze robots kunnen immers niet meer terecht in situaties waar ze geconfronteerd worden met een meer algemeen probleem, of met onverwachte situaties, als bv. de belichting niet goed is, of er zaken zijn die bewegen. Wat ons laboratorium doet, is de neuronale mechanismen in de hersenen bestuderen, die aan de grondslag liggen van de visuele perceptie. We gebruiken hiertoe fysiologische methoden, zoals het registreren van de hersenactiviteit, maar ook psychologische en psychofysiologische methoden, waarbij de perceptie gemeten wordt. Het laatste mysterie in het menselijk lichaam, voor de geneeskunde, zijn duidelijk de hersenen. Het visueel deel van de hersenen vormt een belangrijk deel van de hersenschors. Als wij erin slagen hieromtrent iets te verklaren, zullen we een enorm deel van de hersenschors uitgelegd hebben, en mogelijk een model gevonden hebben voor de rest van de werking van de hersenen. De neurosciences, als interdisciplinaire wetenschappen, zijn nog maar sinds een tiental jaren in volle ontwikkeling.

Het raakpunt tussen onze studies en die van de burgerlijke ingenieurs, olv. Prof. Oosterlinck is dat we beide op zoek zijn naar een theoretisch referentiekader omtrent het zicht als hogere functie. Inzake de toepassing van onze studies naar computers toe, is het nu al duidelijk dat het niet mogelijk zal zijn rechtstreeks neuronen na te maken.

Wel zullen we wellicht de algemene principes kunnen gebruiken, volgens dewelke het zicht gerealiseerd wordt. Tot op heden heeft ons laboratorium zich vooral bezig gehouden met het laagste niveau van zicht nl. wat er gebeurt op het eerste corticaal (hersens-niveau: dat van de primaire visuele cortex. Het netvlies, het neuro-naal deel van het oog, zet de licht-energie op in zenuwenergie. Vandaar worden de visuele signalen doorgegeven naar de cortex, en de primaire visuele cortex en dan verder in de andere delen van de visuele cortex. We hebben tot nog toe als proefdier de kat gebruikt omdat voor het eerste corticaal niveau de kat en de mens te vergelijken zijn.

Cortex

Tot op heden hebben we reeds successen geboekt met de studie van parameters als oriëntatie en snelheid van objecten. Vaststellingen inzake algemene principes van het zicht zijn dat een neuron telkens slechts gevoelig is voor een beperkte reeks waarden van een parameter. Inzake oriëntatie van 0° tot 180° zien we dat neuronen slechts over een beperkt bereik reageren. We zijn dus al ver gevorderd in vragen als "hoe kunnen wij een onderscheid maken tussen verschillende oriëntaties of snelheden van voorwerpen". We kunnen echter nog niet uitleggen hoe het komt dat geïmagineerd, en we zijn nog heel ver verwijderd van het antwoord op de vraag hoe het komt dat mensen een volledig beeld kunnen analyseren en ermee kunnen werken. Hiervoor zullen we verder de cortex moeten binnendringen, op zoek naar de hogere niveaus van het zicht. Naarmate we binnendringen in de cortex wordt het verband tussen de prikkel, de receptor, en het antwoord in de zenuwcellen zwakker.

Een boek dat ons recent heel wat vooruitgeholpen heeft is van de hand van David Marr uit de V.S. Deze hanteert als referentiekader een informatieverwerkend proces, waarbij het zicht van een input lichtdistributie heeft, en een output van een aantal vormen, waarbij er eventuele herkenning optreedt. Het is de uitwerking

van dit referentiekader dat eventuele industriële toepassingen kan hebben op robots. Het probleem van een robot is immers dat hij uit een lichtdistributie een object moet herkennen, dwz. dat hij zelf informatie dient te kunnen opnemen, om dan te kunnen reageren op zijn milieu. Om de hogere visuele zones te onderzoeken, waar meer symbolische functies geschieden, starten we binnenkort een project, waarbij we van proefdier zullen veranderen en open gebruiken. Hoe die algemene principes concreet worden toegepast, hoe het in een chip wordt uitgewerkt, dat dienen de ingenieurs zelf te onderzoeken.» aldus Prof. Orban.

Vragen inzake de rechten van de gebruikte proefdieren, of mbt. de contacten met de industrie, worden o.i. te gemakkelijk afgewimpeld met respectievelijk een verwijzing naar

bestaande conventies, of een doorverwijzing naar de ingenieurs. Resten nog bedenkingen van "etische" aard onzentwee. Als men er in slaagt robots meer 'menselijker' te maken, is men dan tegelijk niet in staat mensen meer "robotachtiger" te maken? Bete-kent de kennis die men wellicht erlang zal verwerven over de diepere geheimen van de hersenen niet, dat men controle zal verwerven over wat de mens op dit ogenblik "menselijke autonomie" verschaft? Welke waarborgen hebben medische wetenschappers als Prof. Orban, dat hun resultaten in de toekomst niet zullen worden misbruikt bv. om de mensen te konditioneren zodat zij bepaalde reclameslogans beter zien? Wat stond er weer in Aldous Huxley's "Heerlijke nieuwe wereld"?

Luc Vanheerentals

kreten & gefluister...

Niet realistisch plagiataat. • In Ir. ree-el, het kringblad van VTK (Vlaams Technische Kring) • Waar de titel van deze rubriek schamteloos werd gepikt. • Kerstmis heeft mijn tolerantie aangescherpt. • Gelukkig voor de ingenieurs? • Maar, ingenieuze originalisten, vergeet nooit. • Zeg nooit zomaar roddel tegen 'n kreet of 'n gefluister. •

De Zwager. • Oh, sorry. • Da's een ander tijdschrift. • Met echte satire. • Daarover moet ik Zwiigen • Opnieuw dus. •

De Veteraan van Veto • Hoof-redakteur van een studentenblad. • Of had u dat reeds gerdend? • Neen, nog geen namen. • Die blijven in petto tot onder het middenrif van deze rubriek. • Onze Veteraan verdient geen plaatsje boven de gordel. • En daar zitten we nu nog. •

De Veteraan is, naar wij uit zéér goede bron vernamen, medewerker aan 'Pallietkerke. • Vrij, wrank en Vlaams. • Verzorgt daar de Studentenrubriek over Leuven. • En noemt daarin VETO «het meest kommunistisch en blind-leninistisch werkblad van Vlaanderen.» (4 nov. '82). • Je zou voor minder... • En, kwekkelt de Veteraan verder, Veto heeft een politieke strekking die zelfs de redakteurs van «De Rode Vaan» van vóór Vaderlijke Leonid in verlegenheid zou brengen. • Asje-me-nou... • Boven-dien (nog steeds de Vette Raan), ultralinks heeft zich diep in de kaas van de ASR ingevreten. • De Veteraan a well-respected man. •

Extra-Terrestial. • Zeg nooit zomaar E.T. tegen 'n monsterje. • Ook Prins Claus ging Spielberg's schoonste bekijken, in een bioskoop te Basel. • Wist Der Spiegel te melden. • Claus ging op de eerste rij in de zaal zitten. • Word echter opgemerkt door de zaaluitbater. • En prompt vier zetels toegewezen, for his majesty alone, hoger in de zaal. • Claus' zicht op de situatie verbeterde zienderogen. • Of dat ook invloed had op zijn geestelijke gesteltenis wist het Duitse weekblad niet te melden. •

De Veteraan. • Maakte zich ooit druk omdat in deze rubriek gesugereerd werd dat KVHV (een heel klein beetje) fascistisch zou zijn. • Is zelf echter heel tuk op insinuaties. • Zoals de talrijke miljoenen per jaar, die de VETO zou ontvan-

gen • Arme Veteraan. • Je moet onze begroting 's zien. •

A well respected man. • De Veteraan is een man van de dialoog. • Althans, in lijfelijke aanwezigheid. • Je mag altijd met hem praten. • Hij eet je heus niet op. • Onder vier ogen neemt hij graag de woorden respect, wederzijds aanvaarding en dergelijke meer in de mond. • Maar niet in de pen. • In 'Pallietkerke' heeft hij het meer over rode schurken lik op stuk geven, of ander van dat fraais. • Met zwartgele inkt verklaart hij Leuven de Koude Oorlog in een teekop. • Maar niet als het over het KVHV gaat. • Onder vrienden wijzigt men graag zijn woordschat. • Of wat dacht u van deze stroop. • Enige frisse noot in openingsceremonie, proficiat KVHV, het KVHV deelt mee, het Verbondshuis... • Voelt u waar de Veteraan zich thuis voelt? • Voelt u vanwaar het briesje zucht? • Ruikt u de winden stinken? •

De Veterinaire. • Westvlaams voor dierenarts, maar 't is meer een kwestie van woordspeling. • In ISOL kunnen ze Luc Vanheerentals wel lynchen. • Want deze man had, naar eigen zeggen, een afspraak met Sulaiman (ikultureel afgevaardigde van ISOL) i.v.m. het gebruik van de ISOL-bar. • Voor een avond van Onkruit. • En valt er op de bewuste avond dan ook binnen met een hondertal geïnteresseerden. • Grote konsternatie. • Niemand weet ervan. • De barmannen niet, de barbezoekers niet. • Maar wat erger is. • Ook Sulaiman niet. • Kan ik nu schrijven Sabbe, wat heb je ons aangedaan? •

De Veteraan. • U had het natuurlijk reeds kunnen weten. • De Veteraan is Luk Collet, hoofdredakteur van Ons Leven. • Zijn leuze is (volgens «Ons Leven» van oktober '82) zwiigen is zilver, spreken is goud. • Wij durven het eigenlijk niet luidop zeggen. • Maar Luk, hebben wij nu niet voor jou gefluisterd? •

Geen kat in een zak. • Van mij geen gelukkig nieuwjaar, dat zou te gratuit zijn. • Ik wacht tot volgende Oudejaarsavond. • Maar nu reeds mijn wensen voor 1984. • In mijn nieuwjaarsbriefje staat: Ne zalige en ne gelukkige, en vreet Big Brother op. •

DE WERKGROEP VOEDING

Restaurant Alma II en III

VAN MAANDAG 10 TOT VRIJDAG 14 JANUARI

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuisberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
Ma. 10/1	Franchettesoep Gepan. varkenssteak spruiten aardappelen yoghourt	Frachettesoep Varkensgebraad spruiten aardappelen yoghourt	Rijst met wakame en paddestoelen yoghourt en fruit	Soep van de dag Varkenslapje romige prij aardappelen fruit
Di. 11/1	Stanleysoep Holsteiner hamburger zilvervriesrijst yoghourt en fruit	Stanleysoep Gehakte steak rauwkook zilvervriesrijst yoghourt en fruit	granenschotel met ei en rauwkook yoghourt	soep van de dag pizza fruit
Woe. 12/1	(A III) Parmentiersoep Varkensrib witte kool in room aardappelen dessert naar keuze	Parmentiersoep stoofvlees met groenten puree yoghourt en fruit	Promotie Holl. kaas: rijst met basilicum en laurier edammerkaas met winterraukook	soep van de dag koninginne- hapje sla aardappelen yoghourt en fruit
Do. 13/1	Georgettesoep (A III avond) lever schorseneren in room zilvervriesrijst fruit	georgettesoep varkensspiering lyonaise saus wortelpuree fruit	Promotie Holl. kaas: macaroni met spinazie en Friese nagelkaas fruit	soep van de dag (avond) varkenslapje prinsessenbonen uit de Provence aardappelen yoghourt en fruit
Vrij. 14/1	Cultivateursoep Braadworst gebakken boontjes aardappelen yoghourt en fruit	cultivateursoep haspengouwse- vieskoek met saus kroketten yoghourt en fruit	bonen goulash met rode wijn zilvervriesrijst dessert naar keuze	soep van de dag pizza yoghourt en fruit

WERKGROEP VOEDING: dit is een keuze uit de ALMA-menu's gemaakt door de werkgroep voeding. Deze menu's bieden u de beste garantie voor een evenwichtige voeding. Voor verdere inlichtingen kunt u zich wenden tot LEO VAN DER AA. Tel. ALMA 229911

PROMOTIE VAN DE HOLLANDSE KAAS

Op 12 en 13 januari in het Restaurant en de Snack van Alma II is er een promotie van de Hollandse kaas met mogelijkheid tot gratis degustatie.

De speciale menu's voor deze dagen zijn
12/1 Restaurant kabeljouw op Schiedamsdijk
13/1 Restaurant Varkenslapje Prins van Oranje.

Voor de menu's van Snack Alternatief zie boven.

WIV

